

— R ý m a ř o v s k ý —
horizont

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

číslo 20/2014

vyšlo 7. 11. 2014

cena 15 Kč

Město Rýmařov má novou webovou kameru pro sledování počasí

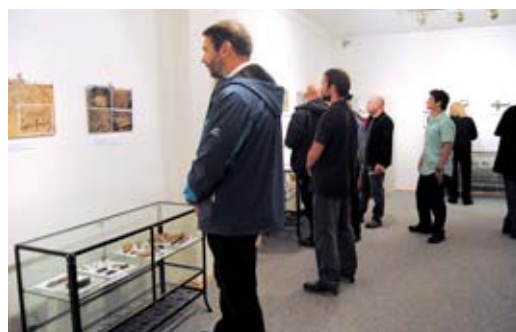
Od listopadu se mění podmínky pro kácení dřevin

ročník XVI.

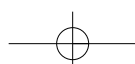
Policie upozorňuje: Od 1. listopadu na zimních pneumatikách!

Archeologické nálezy z rýmařovského náměstí na výstavě v muzeu

Autokrosaři jeli „hodinovku“ – poslední závod sezóny

Trabantem za konec světa

Cestovat po světě se dá dvěma způsoby – snadno (máte-li na to dost peněz), nebo dobrodružně. Třeba trabantem. Legendární východoněmecký dvoutakt, jakých se před revolucí na českých silnicích proháněla spousta, je vším možným, jen ne terénním vozidlem pro náročné trasy. Přesto v něm skupinka nadšenců projela čtyři kontinenty. O zatím poslední expedici po Jižní Americe vyprávěl vedoucí výpravy Dan Příbář ve středu 29. října v rýmařovském SVC.

„Celé to začalo v roce 2006, kdy jsme dostali skvělý nápad, že pojedeme Land Roverem do Afriky. Měl jen jednu maličkou trhlínu – neměli jsme Land Rover. Tak jsme se rozhodli jet trabantem. Proč? Protože jsme na Land Rover neměli, a hlavně proto, že nám říkali, že to nejde,“ řekl Dan Příbář v úvodu besedy. Tvzení, že je něco nemožné, vzali jako výzvu a v roce 2007 vyrazili trabantem po Hedvábné stezce z Prahy do Samarkandu a v roce 2009 napříč

Expedice měla mezinárodní punc. K posádce trabantů Egu a Babu se připojili Poláci Tomek a Radek v podobně legendárním Fiatu 126p, neboli maluchu, a svérázný slovenský „mončičák“ Marek Slobodník na pionýru. Motocykl se mu však po první stovce metrů za startem porouchal a musel být vyměněn za letitou Jawu 250 zvanou Anežka.

Výprava po Jižní Americe, od Atlantiku k Pacifiku až na konec světa, vedla z Guayany přes Brazílii, Peru, Bolívii a Chile do Argentiny. Osmičlenná slovanská výprava strávila na cestě čtyři měsíce, ujela 21 124 kilometrů a překonala nejen Amazonský prales po oficiálně neprůjezdné silnici BR319 s desítkami prohníklých mostů, ale i nadmořskou výšku 4 868 metrů v peruánských Andách nebo příliv na pobřeží Pacifiku, který hrozil odnést vozidla do oceánu. „Výrazili jsme po pacifické pláži, udělali chybu a auta nám málem sežral příliv a vlny,“ popisuje Dan Příbář. „Jawa se

podářilo zachránit. Bylo to ale poprvé v historii trabantích výprav, kdy mohl tým přijít o svá auta.“

Během cesty, provázené nesčetnými potížemi (včetně prasklé nádrže maluchu) a přinejmenším

jižnějším městě světa Ushuaia, se rozhodli pokračovat ještě dalších 150 kilometrů dál na jih, až k radarové stanici Moat, kde silnice končí. Expedice dobrodruhů-recesistů se tak vlastně celkem pří-

vysněnou Afrikou. Zatím poslední a nejnáročnější výprava v roce 2012 vedla až na „konec světa“, resp. na nejjihnější autem dosažitelné místo Jižní Ameriky.

v písku nečekaně zastavila a zbytek týmu s ní, aby pomohl. Načež přišel příliv. Oceán se valil na naše auta. Během vteřin byla kola zabetonovaná. Nakonec se auta

dobrodružnými momenty (přechod střežených chilských hranic bez pasu), členové výpravy navštívili, nafotili a natočili bezpočet úchvatných míst, včetně proslulého Machu Picchu nebo obří solné pláně Salar de Uyuni v Bolívii. V peruánských horách uspořádali turné s promítáním Krtečka po místních školách, kterým podpořili nadaci Inka (www.incaperu.cz), a ve zdánlivém cíli, v nej-

značně dostala až za konec světa. Ze všech trabantích výprav vzešly krásné fotografie, reportáže a dokumenty, podle jihoamerické anabáze vznikla i půvabná knížka pro děti s ilustracemi Terezy Václavkové *Jak Egu dojel až na konec světa*. Z promítání filmů a besed financují členové výpravy další plánovanou expedici – do Austrálie, která by se měla uskutečnit příští rok. **ZN**

Fota: Jakub Nahodil

Pár slov... o pohlednicích

Pohlednice. Dříve nepostradatelný průvodce životem, dnes trochu starosvětská libůstka. Ještě před pár lety jsme měli o Velikonocích schránky plné pohlednic s barevnými kraslicemi, o Vánocích to byly obrázky jablíček, ořechů, zasněžených stromů, nebo alespoň jehličnatých větví, a zapomenout se nedá ani na levnější „ladovky“, které pravidelně posílali šetrnější příbuzní. K svátku a narozeninám si vzpomněli vzdálení strýčkové a tetičky obrázkem nějaké květiny či humorným přáníčkem. A z dovolené jste o prázdninách dostali barevný snímek města či pláže s dokreslenou šipkou či křížkem „tady jsme“...

V dnešní době jsou pohlednice už spíše jen předmětem sběratelské vášně zvané filokartie, která má pro muzea a odborné instituce význam coby pomocná historická věda. Mnohdy jsou totiž města, vesnice či krajina zachyceny už pouze na historických pohlednicích v soukromých sbírkách.

Kde se vůbec pohlednice vzaly? To není jednoduché zjistit, protože nároky na objev pohlednice si činí více zemí i „objevitelů“ a skutečnou jistotu asi nikdy mít nebudeme. Často šlo o shodu okolností, soukromé experimenty, náhody...

Předchůdkyněmi pohlednic už ve 13. či 14. století ilustrované vizitky a hrací karty, na jejichž okraj psali hráči své jméno. V 17. století následovaly ilustrované obchodní reklamy, o století později pak ilustrovaný dopisní papír a obálky a od poloviny 19. století malé fotografické vizitky a o něco větší „kabinety“. Roku 1861 byl přidělen první patent na korespondenční lístky, kde se objevovaly i reklamní texty a kreslené reklamy. V roce 1868 obdržel Hlavní poštovní úřad v Berlíně téměř ve stejnou dobu dva podobné návrhy na „otevřené poštovní lístky“ – a úřad oba zamítl. Profesor ekonomie na Vojenské akademii ve Wiener Neustadt Dr. Emanuel Herrmann byl však myšlenkou nadšen a usiloval o její prosazení, a tak už 25. září 1869 rakouské Ministerstvo pošt vydalo výnos o zavedení korespondenčního lístku do poštovního provozu a během prvních tří měsíců byly v Rakousku-Uhersku prodány skoro tři miliony korespondenčních lístků. Pohlednice, jak je známe, se po-

kusil vydávat francouzský výtvarník Demaison coby „otevřené pozdravné lístky“ s rytinami a s předtištěným textem, ale brzy ztroskotat na nezájmu veřejnosti. Zejména představitelům vyšší společnosti vadilo, že si text mohl kdokoliv přečíst.

Možná byly první pohlednice vyrobeny ve skotské tiskárně Charlese Drummonda v Edinburghu, posílaly se však v obálkách. Nároky na prvenství si ovšem činí také Londýňan Henry Cole, který si prý před jedněmi Vánocemi uvědomil, že zapomněl poslat přátelům blahopřání, a tak na poslední chvíli rozeslal asi tisícovku tištěných a ručně kolorovaných vánočních pohlednic. Už předtím prý ale poslal vrchní anglický lovcí Nicholas Perry dopisnice s pozváním na hony... Za dalšího vynálezce pohlednice je pak označován anglický baron Raphael Tuck, kterého prý jednoho dne napadlo, že dopisnice opatřená pohledem na nějakou krajinu, cizí město, panské sídlo či blahopřejný lístek s příslušným vyobrazením řekne příjemci mnohem více než zdoluhavé psaní a odesílateli zároveň uspoří čas a práci. Za vynálezce pohlednice je rovněž považován Ludolf Parisius, farář v Osterode, který měl coby student göttingenské univerzity z příkazu rodiny napsat a poslat všem příbuzným gratulační lístky, a aby si usnadnil práci, vyrobil si za pomoci tehdejší techniky dostatečnou zásobu lístků s blahopřáním.

Mou oblíbenou verzí však je ta, že cenzoři za prusko-francouzské války pro usnadnění práce vydali nařízení podávat dopisy na poštu v otevřených obálkách – a někteří odesílatelé to vyřešili tak, že posílali dopisy jen na půlených dopisních papírech. Pak ale v městečku Sillé le Guillaume, v jehož okolí se nacházela řada vojenských jednotek, došly veškeré zásoby dopisního papíru a podnikavý místní papírník Leon Besnardeux si vzpomněl, že mu zbyl na skladě karton. Nechal z něj tedy nařezat malé kartičky, kolem adresy a místa pro známku natisknout emblémy vojenských jednotek přítomných ve městě - a nestačil je prodávat.

Dnes je všechno jinak. K Velikonocům a k Vánocům dostanete duchamornou veršovanou smsku nebo e-mailové přáníčko, k svát-

ku či narozeninám vám i příbuzní popřejí na sociální síti a v době dovolených zoufale klikujete mezi fotografiemi, které ukazují nejen to, kde vaši příbuzní a známí byli, ale kde se koupali, kde a co jedli, kde a s kým spali a co všechno navštívili.

Pohlednice navíc byly věc veskrze praktická, třeba naše babička rozesílala sváteční přání na základě důkladného studia archivu doručených pohledů: „Mařenka loni poslala Ladu, letos ho od nás dostane taky, nebudeme zbytečně utrácet.“ Také pro všelijaká tvořeníčka byly pohlednice ideální – kolegyně s malou dcerkou nám prozradila, že krabičky ze sešívacích pohledů se dělají ve školách dodnes, jen místo řádných obrázkových pohlednic sešívají děti nastříhaný karton.

Přestože mají pohlednice svůj zlatý věk zřejmě za sebou, zdá se mi, že v poslední době se začínají na

výsluní vracet. Soudím tak podle sociálních sítí – čas od času se najde někdo, kdo oznámí, že jede pracovně do zahraničí, a nabídne, že odtud zájemcům pošle pohlednici, a strhne tak úplnou poštovní smršť. Také existují celosvětové kluby, to dá rozum, že internetové, jejichž členové si vzájemně posílají pohlednice. On je totiž obrovský rozdíl mezi tím, když vám někdo pošle obrázek mailem, a skutečnou kartičkou, kterou si můžete připevnit na ledničku či na nástěнку u pracovního stolu... Snad se tedy pohlednicím blýská na lepší časy a naši potomci se budou za desítky let stejně jako my dnes prohřabávat hromádkou až žlutých obrázků s poštovními známkami a divit se, jak svět v těch starodávných časech vypadal. *ona*
(s využitím článku Milana Degena *Historie pohlednic na www.starapraha.cz*)

V tomto čísle najdete

Aktuálně z města

Termíny mobilních svozů	str. 4
Městský úřad zřídil nové technologické centrum	str. 4

Zpravodajský servis ve zkratce

Město Rýmařov má novou webovou kameru	str. 5
Od listopadu se mění podmínky pro kácení dřevin	str. 5

Školství

Gymnaziální příprava se rozběhla!	str. 6
ZUŠ Rýmařov v Krnově	str. 7

Hasiči informují

Hasiči předali obcím na Bruntálsku deset nových sirén	str. 9
---	--------

Městské muzeum a Galerie Octopus

Archeologické nálezy z rýmařovského náměstí v muzeu	str. 12
---	---------

Z okolních obcí a měst

Bernardiní na mezinárodním festivalu v Limone di Garda	str. 15
Anděl pro lepší svět odletěl do opavského muzea	str. 15
Rozhovor s Karlem Kavkou: o bohyních na Žitkově a vodní elektrárně ve Velké Štáhli	str. 16
Obec Ryžoviště odhalí pamětní desku generála Lafayettea	str. 18

Moravskoslezský kraj informuje

Kraj ocenil ekologické školy, úspěšné žáky a největší talenty středních škol	str. 18
Pozor na nekvalitní sociální služby - můžete přijít nejen o dávkou	str. 19
Jednotné přijímací zkoušky pro všechny střední školy s maturitou	str. 19

Naše listárna

Poděkování Diakonii	str. 20
Názor a výzva – současný stav zdravotnictví	str. 20

Sport

Autokrosari odjeli poslední závod sezóny	str. 24
Dorostenci zvítězili nad Budišovem i Odrami	str. 25

Foto na titulní straně:

Bohumil Švéda – U vody

Aktuálně z města

Městské služby Rýmařov, s. r. o., oznamují termíny mobilního svozu nebezpečného a objemného odpadu pro místní části Janovice, Jamartice, Ondřejov a Stránské 8. listopadu od 8.00 pro město Rýmařov I. etapa – 15. listopadu od 8.00 II. etapa – 22. listopadu od 8.00

I. etapa

ulice: Pivovarská, Strálecká, Havlíčkova, Národní, Radniční, Jungmanova, Máchova, Mlýnská, Komenského, Husova, nám. Míru, Školní nám., Příkopy, Rudé armády, Opavská (po ulici U Lomu), Harrachov, Bezručova, U Potoka, Žižkova, Revoluční, Dukelská, Úvoz, tř. Hrdinů, Tomáše Matějky, Lipová, Okružní, Nádražní, Na Stráni, Pod Svahem, Zahradní, Marxova, Na Vyhlídce, 8. května a ostatní ulice, které náleží do spádové oblasti vyjmenovaných ulic.

II. etapa

ulice: nám. Svobody, K. Čapka, Divadelní, Bartáková, Jesenická, U Lomu, U Rybníka, Opavská (od Leny), Pivovarská, 1. máje, Sadová, J. Sedláka, Palackého, Jelínkova, Sokolovská, J. Fučíka, Karla Schinzela, Nerudova, Hornoměstská, Lidická, Větrná a ostatní ulice, které náleží do spádové oblasti vyjmenovaných ulic.

Nebezpečným odpadem se rozumí staré léky, autobaterie, monočlánky, zbytky ředidel, barev, lepidel a rozpouštědel, motorové oleje, absorbční činidla a jiné filtrační materiály, olejové filtry, zářivky, teploměry a jiné předměty s obsahem rtuti, chladicí zařízení obsahující

freony, fotochemikálie. Občané, kteří se chtějí zbavit nebezpečných odpadů, je předají osobně pracovníkům Městských služeb Rýmařov, s. r. o., kteří mobilní svoz provádějí. Tekuté nebezpečné odpady nebudou odebírány, tyto lze uložit pouze v recyklačním dvoře anebo v odpadovém centru.

Objemným odpadem se rozumí komunální odpad, který nelze pro jeho rozměry uložit do sběrných nádob na zbytkový komunální odpad – vysloužilý nábytek a jeho části, staré koberce, linolea, televize, pračky, kamna, bojler, pneumatiky apod.

Druhotné suroviny lze ukládat do kontejnerových hnízd nebo na recyklačním dvoře a v odpadovém centru, směsný komunální odpad do popelnice nebo kontejnerů k tomu určených.

Zároveň upozorňujeme, že součástí separačního systému města Rýmařova je recyklační dvůr na Palackého ulici, otevřen po-pá 9.00–16.30, so 8.00–13.00, a odpadové centrum na ulici 8. května, otevřeno po-pá 6.00–16.30, so: 8.00–13.00.

Ve svozových dnech bude otevřen recyklační dvůr a odpadové centrum od 8.00 do 13.00!

UPOZORNĚNÍ!

Dle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů je za nepovolené ukládání odpadů před recyklačním dvorem i na jiných místech možno dle ustanovení § 47 odst. 1 písm. h) uložit pokutu do výše 50 000 Kč.

Městský úřad zřídil nové technologické centrum

Prioritní osa: 6.2 - Zavádění ICT v územní veřejné správě - Cíl Konvergence

Oblast podpory: 6.2.1 - Zavádění ICT v územní veřejné správě

Název projektu: I. Zřízení technologického centra a II. Pořízení elektronické spisové služby včetně III. Vnitřní integrace úřadu

Registrační číslo projektu: CZ.1.06/2.1.00/06.06795

Název příjemce: Město Rýmařov

EVROPSKÁ UNIE EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ŠANCE PRO VÁŠ ROZVOJ

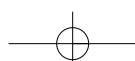

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR

Město Rýmařov získalo z Integrovaného operačního programu pro období 2007-2013 dotaci na zřízení technologického centra, které nyní

tvorí technologickou základnu, bez níž by nebylo možné realizovat navazující projekty Ministerstva vnitra ČR. Projekt vzájemně pro-

pojuje všechny tři části: technologické centrum, které slouží i příspěvkovým organizacím, modernizaci elektronické spisové služby a vnitřní integraci úřadu. Do budoucna jsme připraveni na případné napojení dalších připravovaných projektů v rámci implementace eGovernmentu.

Cílem bylo vytvořit technologické zázemí pro provozování všech potřebných služeb města i jeho příspěvkových organizací. 85 % celkových způsobilých výdajů projektu pokrývá dotace ze strukturálních fondů Evropské unie, konkrétně z Evropského fondu pro regionální rozvoj, prostřednictvím Integrovaného operačního programu. Spoluúčast města činí 15 % celkových způsobilých výdajů projektu a nezpůsobilé výdaje projektu.

V části I. *Zřízení technologického centra* byla pro město Rýmařov a jeho příspěvkové organizace v rámci projektu pořízena výkonná serverová infrastruktura, jejíž součástí je také robustní zálohovací systém, protipožární zhasíací ochranný systém, monitorovací soustava a motorgenerátor eliminující výpadky přívodu elektrické energie. Samozřejmostí je dodávka operačních systémů pro servery.

V části II. *Pořízení elektronické spisové služby* byla pro město Rýmařov spolu s příspěvkovými organizacemi pořízena či upgradována elektronická spisová služba, která splňuje veškeré náležitosti, jež ukládá zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a změně některých zákonů, ve znění zákona č. 167/2012 Sb. Zde došlo k napojení elektronické úřední desky (webové verze) na kiosek, který je umístěn vedle budovy radnice (kiosek nebyl hrazen z dotačního titulu). Druhou část projektu doplnilo proškolení zaměstnanců v práci s novým softwarem.

Část III. *Vnitřní integrace úřadu* obnášela nákup nových výkonných switchů, integraci agend do základních registrů, pořízení skenovací linky, která zajistí digitalizaci příchozí pošty, a zprovoznění agend přístupků.

Jiří Františák,
informatik MěÚ Rýmařov

Zpravodajský servis ve zkratce

Město Rýmařov má novou webovou kameru

Český hydrometeorologický ústav požádal město Rýmařov o umístění webové kamery. ČHMÚ data z webových kamer využívá primárně pro svou operativní činnost při tvorbě předpovědí počasí a výstrah před nebezpečnými meteorologickými jevy a dále k operativnímu informování veřejnosti o průběhu počasí v ČR. Minulý týden byla kamera instalována a snímky z ní nyní naleznete na úvodní stránce webu města Rýmařova (levý navigační pruh - dole). Kliknutím na příslušnou fotku se vám otevře fotografie na celou obrazovku.

Stejná data jsou odesílána na web ČHMÚ (<http://bit.ly/1tnjpuz>), kde lze využít archiv fotografií z poslední doby s možností jejich animace. Přímo také můžete přejít na grafický průběh počasí za posledních 48 hodin. Instalaci a provoz zajišťuje ČHMÚ ve spolupráci s firmou Humlnet, která pro ČHMÚ tyto kamery instaluje a provádí profesionální servis.

Doufáme, že snímky z kamer zaujmou nejen vás, ale i návštěvníky našeho regionu.

Jiří Františák,
informatik MěÚ Rýmařov

Od listopadu se mění podmínky pro kácení dřevin

S účinností nové vyhlášky o ochraně dřevin a jejich kácení se od 1. listopadu mění podmínky pro kácení stromů. Nově bude možné kácet bez povolení ovocné dřeviny i u rekreačních objektů a v zahrádkářských koloniích, a to bez povolení. Naopak pro ostatní dřeviny s obvodem kmenů větším než 80 centimetrů ve výšce 130 centimetrů bude potřeba povolení.

Úprava vyhlášky zavádí racionální úpravu ve prospěch obyvatel obcí a jejich zdravého životního prostředí. Vyhláška č. 222/2014 Sb., kterou se mění vyhláška č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení, je účinná od 1. listopadu. Uplatní se tedy již letos na podzim. Kácení se totiž do-

poručuje v období vegetačního klidu, a to začíná právě během tohoto měsíce.

„Ke změně jsme přistoupili z několika důvodů. Předchozí podoba vyhlášky diskriminovala vlastníky staveb pro rodinnou rekreaci a majitele zahrad v zahrádkářských koloniích. V zahradách, které byly definovány jako pozemek u rodinného či bytového domu, stavebně oplocený a nepřístupný veřejnosti, bylo možné kácet všechny dřeviny bez povolení, ovšem tím pádem nemohli žádné dřeviny kácet např. zahrádkáři či majitelé rekreačních objektů. Navíc vzhledem k nejasné definici došlo v některých částech republiky ke značnému úbytku zeleně, obdrželi

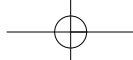
jsme mnoho stížností od veřejnosti a také přímo od měst a obcí. Vyhláška vyvolávala i mnohé sousedské spory a administrativy úřadům naopak přibýlo,“ vysvětluje náměstek ministra pro legislativu Vladimír F. Mana. Vyhláška upravuje spornou definici zahrady, která se nově řídí katastrem nemovitostí, a zavádí možnost kácet ovocné dřeviny ve všech zahradách v obci, včetně většiny nádvorí, náměstí či parků, a to zcela bez povolení. Naopak povolení bude potřeba na kácení všech neovocných dřevin určitých parametrů.

„Neovocné stromy v zahradách plní zásadní společenské funkce, jako je např. snižení prašnosti a hluku, produkce kyslíku atp. Je

tedy i ve veřejném zájmu, aby se ke kácení přistupovalo s respektem,“ doplňuje náměstek ministra pro ochranu přírody Vladimír Dolejský.

O povolení pokácet neovocné dřeviny bude zapotřebí žádat u orgánu ochrany přírody (obecní či městský úřad), a to pro pokácení stromů s obvodem kmenů větším než 80 centimetrů ve výšce 130 centimetrů. Správný úkon nebude žadatele stát ani korunu. Obvykle ve lhůtě 30 dnů bude pak mít orgán ochrany přírody povinnost rozhodnout. Povolení bude nutné žádat pouze pro vzrostlé neovocné dřeviny.

Petra Roubíčková,
tisková mluvčí MŽP

Technická poznámka k článku o Lípě Komenského

V článku *Lípa Komenského je napadena dřevomorem* uveřejněném v RH 19/2014 na str. 4 byl omylem uveden chybný letopočet zasazení stromu. Správný údaj zní 1592. Uvádí jej také tabulka umístěná poblíž lípy.

Redakce

Zasedala poslední rada Euroregionu Praděd

V pátek 24. října se konalo v prostorách městského úřadu v Bruntále poslední zasedání rady české části Euroregionu Praděd. Rada euroregionu se zabývala projektem Fond 2007-2013. Příjem žádostí o dotaci do 13. kola byl ukončen 15. září, bylo přijato pět žádostí a celková částka k rozdělení činila 46 tisíc euro. Do tohoto projektu byly podány i dvě žádosti z Rýmařova a obě uspěly. Městské muzeum Rýmařov s projektem „Krása, která zahaluje“ obdrží 15 tisíc euro a Sdružení obcí Rýmařovska s projektem

„Velikonoce a jaro na Rýmařovsku“ získá dotaci ve výši 10 tisíc euro. Rada se shodla na vyhlášení další výzvy k termínu 10. prosince 2014. Na české straně Euroregionu Praděd bylo prozatím vyčerpáno pouze 79 % prostředků z dotačního titulu. Vyhodnocení celého projektu proběhne 27. ledna 2015.

Rada euroregionu se dále zabývala realizací destinačního managementu CR TO Jeseníky IV, která bude dokončena v srpnu 2015, a projednala přípravu Fondu mikroprojektů na programovací období 2014–2020.

Garanci nad přípravou nového programu příhraniční spolupráce převzalo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR a Ministerstvo infrastruktury a rozvoje PR. V současné době probíhá hodnocení vlivů na životní prostředí (SEA).

Rada projednala statut Euroregionu Praděd a pokračování činnosti rady euroregionu po komunálních volbách. Funkční období rady je shodné s funkčním obdobím obecních rad členských obcí sdružení. *Ing. Jaroslav Kala, místostarosta, krajský zastupitel*

Školství

Sběr starého papíru

11. - 12. listopadu, 7.00 – 7.40, 14.30 – 17.00

Místa sběru:

ZŠ – Jelínkova

ZŠ – 1. máje

11. listopadu ráno

12. listopadu po celý den

Kvalita sběrového papíru: noviny, letáky, časopisy, knihy bez tuhé vazby, knihy s měkkou vazbou, použitý kancelářský papír, tiskopisy, použité sešity, staré písemky.

Sběr nesmí obsahovat: fólie, jiné plasty, kovové součásti (např. kovové zakladače v šanonech), role (tzv. dutinky).

Přinášejte balíčky či krabice do hmotnosti 10 kg, pokud možno doma zvážené.

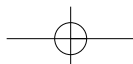
Gymnaziální příprava se rozběhla!

Ve středu 15. října proběhla v budově gymnázia první „Gymnaziální příprava“ ze série zábavných a poučných odpoledních setkání určených pro žáky pátých tříd ZŠ, kteří plánují na naší škole v příštím školním roce studovat.

První odpoledne začalo v biologické laboratoři, kde si žáci vyzkoušeli práci s mikroskopem a provedli několik zajímavých pokusů zaměřených na příčinu zbarvení podzimního listů. S úkoly a pokusy dětem ochotně pomohli studenti kvarty. Následovaly ve-

selé hrátky s českým jazykem a zábavné matematické hry. Na závěr si děti prohlédly prostory střelnice a vybavení střeleckého kroužku, jehož členové už řadu let úspěšně reprezentují naši školu na nejprestižnějších soutěžích nejen v České republice.

Druhé setkání se konalo ve středu 5. listopadu a bylo zaměřeno na všemožné pohybové aktivity v tělocvičně. Děti mohly soutěžit v tradičních disciplínách – například skoku do výšky, florbalu a basketbalu, ale i v ne tak běžných dovednostech, jako je střel-

ba ze vzduchové pistole či chození po slackline.

Gymnaziální příprava bude probíhat i v dalších termínech, nejbližší ve středu 26. listopadu od

14.30. Rádi bychom pozvali nejen děti, ale i jejich rodiče, aby mohli sami posoudit, jak skutečně probíhá výuka na gymnáziu.

A ještě jedna poznámka na závěr.

Na fotografii nejsou děti zcela záměrně identifikovatelné, abychom je ochránili před nátlakem a manipulací ze strany některých pedagogů základních škol, kteří si

zřejmě myslí, že právo rodičů svobodně se rozhodnout, kde bude dítě studovat, podléhá jejich schválení. *Foto a text: Petr Kroutil, Gymnázium a SOŠ Rýmařov*

ZUŠ Rýmařov v Krnově

Poslední říjnovou sobotu strávili členové orchestru Zuškaband a pěveckého sboru Vox montana v Krnově, kam přijeli na přátelské pozvání krnovské ZUŠ. V koncertní síni sv. Ducha se uskutečnil koncert s přílehlavým názvem Muzicírování nás spojuje, na kterém společně s námi vystoupily i dva soubory, které pracují právě na krnovské ZUŠ, a to dětský pěvecký sbor Voice se sbormistrem Mgr. Tomášem Mičkou a dixieland Jazzsle pod vedením PhDr. Jiřiny Fulnekové.

kteří se naši posluchači mohou těšit na vystoupeních, která nás už brzy čekají v Rýmařově. Ve dvou skladbách se k nám přidali i členové obou krnovských souborů. Pěvecký sbor Voice si s námi zazpíval v naší verzi slavného hitu zpěvačky Adelle Rolling in the Deep a Jazzsle si s námi s chutí „vystříhly“ oblíbenou ústřední melodii ze seriálu Profesionálové.

Přes společné muzicírování jsme se plynule přenesli do druhé části večera, ve které udávali tón naši krnovští přátelé. Pěvecký

Zuškaband

zev tohoto souboru. Tvoří jej zkušení hráči na dechové a bicí nástroje či klavír, v obsazení nechybí ani banjo, v pestrém programu sestaveném ze slavných jazzových skladeb nebo jazzových úprav (např. známé písně Avignonský most) jsme si vyčutnali i hru na valchu. Svým vynikajícím výkonem a nasazením strhli muzikanti k nadšenému potlesku nejen své krnovské příznivce, ale i nás.

Jsmo proto velmi rádi, že nejen my, kteří jsme se zúčastnili krnovského koncertu, ale i všichni rýmařovští příznivci kvalitního dixielandu budou mít už zítra (8. listopadu) příležitost slyšet i stejně vynikající vystoupení Jazzsle i u nás v Rýmařově. Stane se tak v 17 hodin na

Koncertu na schodech ve velkém sále rýmařovského SVČ.

Tento již tradiční koncert ZUŠ Rýmařov letos pořádá ve spolupráci se SVČ, neboť se uskuteční v rámci dvoudenního Jazzového festivalu. Kromě Jazzsle na něm vystoupí i orchestr Zuškaband s několika známými, i v Rýmařově premiérovými skladbami. Na tento další společný koncert se všichni moc těšíme a všechny posluchače na něj srdečně zveme.

Členům Zuškabandu i sboru Vox montana za jejich vynikající výkon na krnovském koncertu děkujeme a přejeme jim, aby se jim stejně dobře dařilo i při dalších vystoupeních, která je v letošním školním roce čekají.

L. Janoušková, ZUŠ Rýmařov

Vox montana

První část koncertu byla plně v naší režii. Náš program byl sestaven ze skladeb, které zazněly na řadě našich koncertů už v loňském školním roce, ale premiéru zde měly i některé novinky z letošního koncertního repertoáru Zuškabandu i Vox montany, na

sbor Voice přednesl působivou úpravu lidové písně Ej, padá, padá rosička a poté už pódium ovládl skvělý dixieland Jazzsle, jehož členové nám více než přesvědčivě dokázali, že Jazzsle nejsou žádné muzikantské jesle, jak by snad mohl naznačovat ná-

Jazzsle

Fota: ZUŠ Rýmařov

Odčerpál z nádrže přes 400 litrů nafty

Rýmařovští policisté vyšetřují krádež pohonných hmot. Z nádrže nákladního auta Mercedes Benz Actros, které bylo odstaveno od 17. do 19. října u čerpací stanice poblíž Malé Morávky, zmizelo 420 litrů nafty. Zloděj odstranil visací zámek palivové nádrže a odčerpál naftu za 12 a půl tisíce korun.

Dostal smyk a narazil do stromu

Foto: HZS MSK

Ve čtvrtek 23. října havaroval 26letý řidič z Kroměřížska mezi Hvězdou a Malou Morávkou. Na mokré silnici dostal smyk, vyjel do protisměru a narazil do stromu. Řidič vyvázl bez zranění, jeho dva spolujezdce s lehčími zraněními převezli záchranáři k ošetření do nemocnice v Bruntále. Škoda na vozidle se vyšplhala na 100 tisíc korun.

Zloděj odnesl plechy

Policejní oddělení v Rýmařově prošetřuje další krádež kovů. V noci z 22. na 23. října vnikl neznámý pachatel na pozemek rodinného domku v Malé Štáhlí. Odnesl 200 kusů hliníkových plechů za 6 tisíc korun.

komisař por. Bc. René Černohorský, skupina tisku a prevence Opava

Neobývaný dům navštívil zloděj

Zloděj kovu se někdy mezi 6. a 26. říjnem vloupal do neobývaného domu na Revoluční ulici v Rýmařově. Z interiéru domu odnesl 35 metrů měděných trubek rozvodů topení a modem. Ze zahrady vzal ještě část železné brány. Způsobená škoda činí nejméně 6 tisíc korun.

V Rýmařově se množí případy vloupání do aut

Na přelomu října a listopadu bylo na policejní oddělení v Rýmařově nahlášeno hned několik případů vloupání do zaparkovaných vozidel. Tři se staly v noci z 26. na 27. října na Žižkově ulici a na Příkopech. Z vozů Alfa Romeo a Renault na Žižkově ulici odnesl zloděj kufřík a oblečení, z Citroenu na Příkopech autorádio, reproduktory a nářadí. Majitelům dohromady vznikla škoda za 17 tisíc korun.

Dalším cílem zloděje se stal ve středu 29. října krátce po půlnoci nákladní vůz zaparkovaný na Jesenické ulici. Zloděj rozbil okno,

celý vůz prohledal, ale nic neodcizil. I tak způsobil škodu přes 4 tisíce korun.

K pátému vloupání došlo ve čtvrtek 30. října u místního hřbitova. Když se majitel felicie vrátil ze hřbitova, kde byl uctít památku mrtvých, na parkoviště, zjistil, že mu mezitím někdo rozbil okno a ukradl batoh. Řidič tak přišel o doklady, platební kartu, mobilní telefon a další osobní věci. Způsobená škoda činí 4 tisíce korun.

Největší škodu způsobil zloděj myslivci, který šel v neděli 2. listopadu večer na posed. Řidič zaparkoval vozidlo Peugeot na lesní cestě u silnice za Žďárským Potokem, a když se po dvou hodinách vrátil, bylo auto zcela zdemolované. Pachatel rozbil všechna okna a světlomety, prorazil na dvou místech kapotu i střechu a poškrábal dveře. Z vozu odcizil reproduktory, nabíječku na telefon, mikinu a další osobní věci majitele. Způsobil tak škodu za více než 100 tisíc korun.

Vandal poničil zaparkované auto

Foto: PČR Bruntál

Vandal zaútočil na vůz Chrysler 300 zaparkovaný na Příkopech. Poškrábal auto ze všech stran, promáčkl střechu a na několika místech prorazil dveře, blatníky a kapotu. Škoda dosáhla výše 100 tisíc korun.

Podváděl, kde mohl

Policejní komisařka SKPV zahájila v těchto dnech trestní stíhání 25letého muže z Ostravy z přečinů podvodu a úvěrového podvodu. Od ledna 2013 do února 2014 měl na Bruntálsku uskutečnit skoro sedmdesát objednávek na zřízení datových služeb a získat tak modem. Všechny objednávky byly z důvodu nekontaktnosti následně zrušeny, avšak modemy byly doručeny a adresátem převzaty. Telefonní společnosti tak vznikla škoda přes 170 tisíc korun. Podvodně získa-

né modemy měl obviněný nabízet zákazníkům na inzertních internetových portálech. V pěti případech zákazníci zaplatili, ale zboží neobdrželi. Muž měl kromě toho dvakrát zažádat jménem svých známých, kteří o tom neměli ani potuchy, o spotřebitelský úvěr. V žádostech uvedl nepravdivé údaje o zaměstnání a příjmu. Úvěry ovšem nedostal. Nyní mu hrozí trest odnětí svobody až do výše pěti let.

Čtyřkolku si zloděj neodvezl

O čtyřkolku za 14 tisíc korun málem přišel 28letý muž z Rýmařova, když se do jeho garáže na Okružní ulici vloupal zloděj. Pachatel vypálil dveře a pokusil se odvézt zaparkovanou čtyřkolku bez motoru. Odtlačil ji cca 150 metrů od garáže, ale pak to vzdal a nechal ji stát na místě. Majitel tak přišel jen o pár motokrosové rukavice.

Nešel pro benzín, ale pro kuřivo

V pátek 31. října krátce po půlnoci vnikl neznámý pachatel násilně do prodejny čerpací stanice u Malé Morávky. Z policie vzal tabák a cigarety v hodnotě přes 2 tisíce korun. Mnohem vyšší škoda – přes 13 tisíc korun – vznikla poškozením dveří prodejny.

Z kanceláře firmy odnesl počítače a peníze

V noci z 30. na 31. října se neznámý pachatel vloupal do objektu firmy na ulici Rudé armády v Rýmařově. Prohledal sklad a dostal se až do kanceláře, z níž odcizil hotovost 10 tisíc korun a dva počítače s monitory. Způsobená škoda činí nejméně 44 tisíc korun.

Opilý mladík nadával kolemjdoucím

Na dušičkovou neděli v podvečer museli policisté vyjet na Pivovarskou ulici v Rýmařově. Špinavý a pomodřený mladík se tu válel na trávě a vulgárně pokřikoval na kolemjdoucí. Policisté mu při dechové zkoušce naměřili 2,89 promile alkoholu a odvezli jej na záchytnou stanici do Opavy.

Od listopadu na zimních gumách!

Policeie upozorňuje řidiče, že od 1. listopadu nastává povinnost mít na automobilech zimní pneumatiky, pokud se na vozovce nachází souvislá vrstva sněhu, ledu či námraza nebo vzhledem k povětrnostním podmínkám lze takovou situaci předpokládat. Pokud nebudou řidiči toto nařízení dodržovat, může jim být uložena pokuta do výše 2 tisíc korun.

komisař por. Bc. Pavla Jiroušková, skupina tisku a prevence Bruntál

Hasiči informují

Hasiči předali obcím na Bruntálsku deset nových sirén

Deset moderních elektronických sirén, které mohou i „mluvit“, prověřili a předali do provozu během úterý a středy 21. a 22. října příslušníci Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje (HZS MSK) zástupcům obcí na Bruntálsku. Novou sirénu tak mají obce Břidličná, Dvorce, Dívčí Hrad, Lomnice, Petrovice, Rýmařov, Město Albrechtice a Úvalno. Posledních šestnáct zařízení budou hasiči v okrese Bruntál předávat ve druhé po-

lovině listopadu. Rýmařov pak bude mít celkem tři nové koncové prvky varování obyvatel. Na konci roku bude v Moravskoslezském kraji v provozu úctyhodných 785 koncových prvků varování, z toho 351 rotačních motorových sirén, 344 elektronických („mluvících“) sirén a 90 obecních rozhlasů. Je to nejmodernější a nejhustší krajská síť v rámci ČR.

Hasiči sirény za 41 milionů korun pořídili především z peněz Evropské unie – z ope-

račního programu Životní prostředí, zaměřeného na protipovodňová opatření. EU hradí 85 % nákladů projektu, zbytek jde ze státního rozpočtu ČR.

Elektronické sirény jsou umístovány především na obecních budovách. Lze z nich použít jak klasické varovné signály (požární poplach, všeobecnou výstrahu a další), tak předem naprogramované hlasové zprávy v souvislosti s aktuální mimořádnou událostí. Zařízení lze ovládat dálkově z krajského operačního střediska hasičů v Ostravě, přímo u sirény pomocí tlačítka nebo ovládním na terminálu. Obsluhovat sirénu lze i pomocí mobilního telefonu, oprávnění k tomu má v každé obci až pět osob, obvykle starosta, jeho zástupci, šéf krizového štábu nebo velitel jednotky sboru dobrovolných hasičů.

Siréna má i funkci místního rozhlasu – jejím prostřednictvím lze informovat o všem, co je pro obec důležité, třeba o odstávce pitné vody, poruše plynu, odvozu odpadu nebo o výsledcích místního fotbalového týmu. Tímto způsobem se současně prověřuje činnost sirén.

Fota a text:

por. Mgr. Petr Kúdela,
tiskový mluvčí HZS MSK

Siréna v Břidličné

Instalace sirény v Lomnici

Jazzclub

sály SVČ RÝMAŘOV
pátek 7. 11. 2014

18:30 WE PLAY APARÁT (kino)

20:30 KIESLOWSKI (kino)

22:00 POLETÍME? (malý sál)

CZ PL Cíl 3/Cel 3
2007. 2013

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
PŘEKRAČUJEME HRANICE

Kulturní stezkou pohraničí/Kulturalnym szlakiem pogranicza

sobota 8. 11. 2014

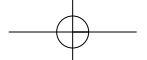
17:00 společný koncert rýmařovského
ZUŠKABANDU a dixielandu
ZUŠ Krnov **JAZZSLE (velký sál)**

19:00 autorské čtení a křest knihy
Miroslava VACLAVKA **Zelezné včely**
za hudebního doprovodu skupiny
SIBÉRIJA (kino)

20:30
JINDRA HOLUBEC Y AMIGOS
(malý sál)

22:30
(malý sál)
POP MARLEJ
reggae/jazz Opole/Ozimek POLSKO

vstup ZDARMA
změna programu vyhrazena

KINO RÝMAŘOV

program na měsíc

LISTOPAD

SVČ RÝMAŘOV, Okružní 10, 795 01, Rýmařov - tel. 739001474, WWW.KINORYMAROV.CZ

Sobota 1. 11. v 16:00
ŠKATULÁCI 3D
 / USA / 2014 / animovaný, dobrodružný, rodinný, 97 min.
 V Sýreckové není radno vycházet po setmění. Z podzemních doupat vylézají podivní tvorové zvaní Škatuláci, kteří kradou vše, co jim přijde do rukou. Jednou pry dokonce ukradli malého kluka! A právě tenhle ukradený klučina vám v dobrodružném a zábavném vyprávění prozradí, že to všechno jsou jen bohapusté lži a kecy v kleci.
Režie: A. Stacchi, G. Annable, **Scénář:** I. Brignull, A. Pava, **Kamera:** J. A. Prat, **Hudba:** D. Marianelli
Hrají (hlasy): L. Županič, M. Sucharda, Z. Maryška, R. Erbanová, J. Maxián a další.
 / český dabing / mládeži přístupný / vstupné: 130,-/110,-

Sobota 1. 11. v 19:00
SOUDCE
 / USA / 2014 / drama, 142 min.
 Robert Downey Jr. hraje ve filmu právníka Hanka Palmera, který se z velkoměsta vrací domů, kde prožil dětství a kde je jeho odcizený otec, maloměstský soudce (Duvall), podezřelý ze spáchání vraždy. Palmer se rozhodne zjistit pravdu a v průběhu pátrání obnoveje spojení s rodinou, od které před lety odešel.
Režie: D. Dobkin, **Scénář:** B. Dubuque, N. Schenk, **Kamera:** J. Kaminski **Hudba:** T. Newman
Hrají: R. Downey Jr., V. Farniga, L. Meester, V. D'Onofrio, D. Shepard, B. B. Thornton, R. Duvall a další.
 / v původním znění s titulky / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 100,-

Neděle 2. 11. v 9:30
ŠKATULÁCI 2D
 / USA / 2014 / animovaný, dobrodružný, rodinný, 97 min.
 V Sýreckové není radno vycházet po setmění. Z podzemních doupat vylézají podivní tvorové zvaní Škatuláci, kterým je lepší se vyhnout. Vloupat se mu do domu, ukrást auto a zabit milovaného psa, to se prostě nemělo stát. Střední zlodějkové to nevěděly, jejich bossové v podsvětí ale ano. A musí jednat. Takže zatímco se John Wick vydává na svou drsnou vendetu, stává se zároveň terčem svých bývalých kolegů - nájemných zabijáků.
Režie: A. Stacchi, G. Annable, **Scénář:** I. Brignull, A. Pava, **Kamera:** J. A. Prat, **Hudba:** D. Marianelli
Hrají (hlasy): L. Županič, M. Sucharda, Z. Maryška, R. Erbanová, J. Maxián a další.
 / český dabing / mládeži přístupný / vstupné: 110,-/90,-

Středa 12. 11. v 19:00
JOHN WICK
 / USA / 2014 / akční, thriller, 101 min.
 Říká se: "Nedráždí hada bosou nohou". John Wick je zabiják na odpočinku, přesně ten typ chlápka, kterému je lepší se vyhnout. Vloupat se mu do domu, ukrást auto a zabit milovaného psa, to se prostě nemělo stát. Střední zlodějkové to nevěděly, jejich bossové v podsvětí ale ano. A musí jednat. Takže zatímco se John Wick vydává na svou drsnou vendetu, stává se zároveň terčem svých bývalých kolegů - nájemných zabijáků.
Režie: Ch. Stahelski, **Scénář:** D. Kolstad, **Kamera:** J. Sela, **Hudba:** T. Bates, J. J. Richard
Hrají: K. Reeves, A. Palicki, B. Regan, B. Moynahan, J. Isaacs, W. Dafoe, A. Allen a další.
 / v původním znění s titulky / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 110,-

Sobota 15. 11. v 16:00
WINX CLUB - V TAJEMNÝCH HLUBINÁCH
 / Itálie / 2014 / animovaný, 98 min.
 Winx jsou zpět! Tentokrát se chtějí chopit císařského trůnu a aktivovat ohromnou sílu, omylem však probudí krutou vílu Politeyu, která byla zakletá třemi čarodějkami. Ona je však připravená uzavřít s Winx dohodu.
Režie: I. Straffi, **Scénář:** I. Straffi, G. Masì, **Hudba:** S. Switalla
Hrají: český dabing
 / český dabing / mládeži přístupný / vstupné: 90,-

Sobota 15. 11. v 19:00
INTERSTELLAR
 / USA, VB / 2014 / sci-fi, akční, dobrodružný, 169 min.
 Když se náš čas na Zemi chýlí ke konci, je skupina vězkmníků pověřena nejdůležitějším posláním v lidských dějinách: cestou za hranice naší galaxie, pry které má za úkol najít mezi hvězdami pro lidstvo nový domov.
Režie: Ch. Nolan, **Scénář:** J. Nolan, Ch. Nolan, **Kamera:** H. Van Hoytema, **Hudba:** H. Zimmer
Hrají: M. McCauley, A. Hathaway, W. Devane, M. Caine, W. Bentley, J. Chastain a další.
 / v původním znění s titulky / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 100,-

Neděle 16. 11. v 9:30
VČELKA MÁJA 2D
 / Německo, Austrálie / 2014 / animovaný, rodinný, 79 min.
 Konečně se včelka, kterou znají snad všechny věkové skupiny, dočkala filmového ztvárnění. A to jak ve 2D, tak i ve 3D.
 Mája žije na louce, kde žije se spoustou přátel, nejedno zajímavé a někdy i nebezpečné dobrodružství...
Režie: A. Stadermann, S. Pickard, **Scénář:** F. Edquist, M. Saueremann, **Hudba:** U. Engelhardt
Hrají: český dabing
 / český dabing / mládeži přístupný / vstupné: 110,-

Středa 19. 11. v 19:00
Get On Up - Příběh Jamese Browna
 / USA / 2014 / životopisný, drama, hudební, 138 min.
 Film věnovaný životu a osudu zpěváka a hudebního skladatele Jamese Browna, který měl zásadní vliv na vývoj soulové a funkové hudby. Jeho skladby zásadně ovlivnily i zvuk současného rapu a hip hopu.
Režie: T. Taylor, **Scénář:** S. Baigelman, J. Butterworth, J. H. Butterworth, **Hudba:** T. Newman
Hrají: Ch. Bosomean, N. Ellis, V. Davis, T. P. Henson, O. Spencer, J. Scott, T. Sumpter a další.
 / v původním znění s titulky / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 110,-

Pátek 21. 11. v 19:00
HUNGER GAMES: Síla vzdoru 1. část
 / USA / 2014 / sci-fi, dobrodružný, drama, min.
 Proti všem očekáváním přežila Katniss hladové hry dvakrát, ale ani poté nemá klid. V zemi Panem vypuklo povstání. Kapitál je našťavý a chce pomstu. Kdo by měl za nepokoje zaplatit? Katniss. A co je nejhorší? Prezident Snow dal jasné najevo, že v bezpečí není vůbec nikdo. Bude připravovaná revoluce u čele s Katniss úspěšná?
Režie: F. Lawrence, **Scénář:** D. Strong, P. Craig, **Kamera:** Jo Willems **Hudba:** J. N. Howard
Hrají: J. Lawrence, J. Hutcherson, L. Hemsworth, J. Moore, P. S. Hoffman, S. Claflin a další.
 / v původním znění s titulky / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 120,-

Sobota 22. 11. v 16:00
VČELKA MÁJA 3D
 / Německo, Austrálie / 2014 / animovaný, rodinný, 79 min.
 Konečně se včelka, kterou znají snad všechny věkové skupiny, dočkala filmového ztvárnění. A to jak ve 2D, tak i ve 3D.
 Mája žije na louce, kde žije se spoustou přátel, nejedno zajímavé a někdy i nebezpečné dobrodružství...
Režie: A. Stadermann, S. Pickard, **Scénář:** F. Edquist, M. Saueremann, **Hudba:** U. Engelhardt
Hrají: český dabing
 / český dabing / mládeži přístupný / vstupné: 130,-

Sobota 22. 11. v 19:00
MY 2
 / ČR / 2014 / drama, romantický, 100 min.
 Milostný příběh ze současného velkoměsta. Třicetiletá Ema, na útku od manžela, zakotví uprostřed noci u svého kadeřníka Tonyho, kterého skoro nezná. Postupně se stíhují a jejich přátelství se mění v hlubší vztah, přestože Tonyho nespoutaný život je pro Emu často těžko pochopitelný. Tony je gay...
Režie: S. Radun, **Scénář:** S. Radun, R. Denemarková, **Kamera:** J. Málk, **Hudba:** Jan P. Muchow
Hrají: J. Plodková, O. Nozák, L. Sobota, M. Steinmasslová, V. Havelka, A. Mišák a další.
 / v českém znění / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 110,-

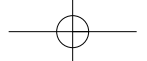
Středa 26. 11. v 19:00
JESSABELLE: V TVÁŘI DÉMONA
 / USA / 2014 / horor, thriller, 89 min.
 Jessie po tragické nehodě přijde o snoubence a sama zůstane ochrnutá. Aby našla klid, nastěhuje se do starobylého domu v Louisianě, který kdysi patřil jejímu otci. Brzy se tam však začnou dít podivné věci a Jessie najde záhadný vzkaz od své matky, která zemřela...
Režie: K. Greutert, **Scénář:** R. B. Garant, **Kamera:** M. Fimognari **Hudba:** A. Sanko
Hrají: S. Snook, M. Webber, J. Carter, D. Andrews, A. Stevens, A. de la Reguera a další.
 / v původním znění s titulky / mládeži přístupný od 15 let / vstupné: 120,-

Pátek 28. 11. v 19:00
POHÁDKAŘ
 / ČR / 2014 / romantický, drama, 90 min.
 V roce je nalezeno tělo neznámého muže. Při pátrání po jeho identitě se kapitán Rott ocitne uprostřed úplně jiného příběhu. Postupně se před ním rozehrává milostné drama hlavního hrdiny Máry/Kamila, který si vybudoval dva souběžné životy se dvěma krásnými ženami
Režie: V. Michálek, **Scénář:** M. Epstein, **Kamera:** Martin Štrba, **Hudba:** R. Holý
Hrají: J. Macháček, A. Geislerová, E. Herzigová, A. Linhartová, J. Dvořák, M. Kroftová, M. Hádek a další.
 / v českém znění / mládeži přístupný od 15 let / vstupné: 120,-

Sobota 29. 11. v 16:00
TUČNÁCI Z MADAGASKARU 3D
 / USA / 2014 / animovaný, dobrodružný, komedie, 90 min.
 Objevíte tajemství nejlepších a nejtřípnějších supertajných agentů světa: Skippera, Kowalského, Rica a Vojína. Jsou to nejen veselí a povedení ptáčky, jsou i nejvykonnější úderní jednotka tajných agentů. Jsou připraveni kdykoliv a kdekoliv zasáhnout i při sebemenším ohrožení světa.
Režie: E. Darnell, S. J. Smith, **Scénář:** J. Aboud, M. Colton, B. Sawyer, **Hudba:** L. Balfe
Hrají (hlasy): I. Bareš, L. Terš, P. Tesař, J. Plojhar, P. Vondra, I. Máchová, V. Dvořák, L. Županič a další.
 / český dabing / mládeži přístupný / vstupné: 140,-/120,-

Sobota 29. 11. v 19:00
ŽELEZNÁ SRDCE
 / USA / 2014 / akční, drama, válečný, 135 min.
 Duben 1945. Zatímco se spojenecká armáda pokouší o finální ofenzivu na evropské frontě, ujmá se válečný veterán, armádní seržant Wardaddy (Brad Pitt), velení tanku Sherman a vydává se s jeho pětičlennou posádkou na vražednou misi v týlu nepřítelů. Tváří v tvář přesile početní i palebné i v doprovodu naprostého zelenáče...
Režie: D. Ayer, **Scénář:** D. Ayer, **Kamera:** R. Vasyanov, **Hudba:** S. Price
Hrají: B. Pitt, L. Lerman, S. LaBeouf, J. Bernthal, S. Eastwood, J. Isaacs, M. Peña, J. Parrack a další.
 / v původním znění s titulky / mládeži přístupný od 15 let / vstupné: 110,-

Neděle 30. 11. v 9:30
TUČNÁCI Z MADAGASKARU 2D
 / USA / 2014 / animovaný, dobrodružný, komedie, 90 min.
 Objevíte tajemství nejlepších a nejtřípnějších supertajných agentů světa: Skippera, Kowalského, Rica a Vojína. Jsou to nejen veselí a povedení ptáčky, jsou i nejvykonnější úderní jednotka tajných agentů. Jsou připraveni kdykoliv a kdekoliv zasáhnout i při sebemenším ohrožení světa.
Režie: E. Darnell, S. J. Smith, **Scénář:** J. Aboud, M. Colton, B. Sawyer, **Hudba:** L. Balfe
Hrají (hlasy): I. Bareš, L. Terš, P. Tesař, J. Plojhar, P. Vondra, I. Máchová, V. Dvořák, L. Županič a další.
 / český dabing / mládeži přístupný / vstupné: 125,-/100,-

Kulturní okénko města Rýmařova

Citát: S hloupostí i bohové bojují marně. *Friedrich Schiller*

Známa i neznámá výročí

7. 11. 1989 zemř. **Jan Skácel**, spisovatel a publicista (nar. 7. 2. 1922) – 25. výročí úmrtí
8. 11. 1894 nar. **Václav Machek**, jazykovědec a lexikograf (zemř. 25. 5. 1965) – 120. výročí narození
10. 11. 1759 nar. **Friedrich Schiller**, německý spisovatel (zemř. 9. 5. 1805) – 255. výročí narození
11. 11. 1734 nar. **František Martin Pelcl**, osvícenský filolog a historik, první profesor české řeči a literatury na pražské univerzitě (zemř. 24. 2. 1801) – 280. výročí narození
11. 11. 1939 zemř. **Jan Opletal**, student medicíny, který byl těžce zraněn při protinacistické demonstraci 28. 10. 1939 (nar. 1. 1. 1915) – 75. výročí úmrtí
12. 11. 1989 svatořečení **Anežky České** – 25. výročí
13. 11. **Mezinárodní den nevidomých – výročí narození Valentína Haiiyeho, francouzského zakladatele systematické výchovy nevidomých v roce 1745 – slaví se od roku 1946**
15. 11. 1939 manifestace studentů vysokých škol a obyvatelstva proti německým okupantům na pohřbu **Jana Opletala** v Praze – 75. výročí
17. 11. **Státní svátek ČR – Mezinárodní den studentstva, Den boje studentů za svobodu a demokracii, výročí perzekuce českého studentstva v roce 1939 a zahájení sametové revoluce v roce 1989**
17. 11. 1939 násilné **uzavření českých vysokých škol** německými okupanty – 75. výročí
17. 11. 1989 **studentská demonstrace** na Národní třídě v Praze – 25. výročí
19. 11. 1924 nar. **Jan Otčenášek**, prozaik, scenárista (zemř. 24. 2. 1979) – 90. výročí narození
19. 11. 1839 nar. **Emil Škoda**, technik a podnikatel, zakladatel Škodových závodů v Plzni (zemř. 8. 8. 1900) – 175. výročí narození
19. 11. 1989 založeno v Praze v Činoherním klubu **Občanské fórum** – 25. výročí
20. 11. 1989 první **masová protikomunistická demonstrace** lidu na Václavském náměstí za účasti 150 000 lidí – 25. výročí

Společenská kronika

Blahopřejeme

jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více

Božena Habrová - Rýmařov	80 let
František Pohanka - Rýmařov	81 let
Miroslav Tomešek - Rýmařov	81 let
Josef Kolařík - Rýmařov	82 let
Jaroslav Bartoš - Rýmařov	82 let
Julie Lašáková - Edrovice	82 let
Naděžda Němečková - Rýmařov	85 let
Drahoslava Čermáková - Rýmařov	85 let
Bohuš Maceček - Rýmařov	85 let
Eliška Kozielová - Rýmařov	87 let
Milada Zapletalová - Rýmařov	88 let
Bohumila Grulichová - Rýmařov	89 let
Jaroslav Mrníka - Rýmařov	89 let

Rozloučili jsme se

Petr Štefanišin - Dolní Moravice..... 1925

Evidence obyvatel MěÚ Rýmařov

Servis služeb

Krytý bazén Břidličná

Plavání pro veřejnost v listopadu

Pondělí 14.00 - 20.00	Úterý 14.00 - 20.00
Středa 14.00 - 20.00	Čtvrtek 14.00 - 20.00
Pátek 14.00 - 20.00	Sobota 13.00 - 20.00
Neděle 13.00 - 20.00	

Provozní doba sauny v krytém bazénu:

Úterý 14:00 - 20:00	Sobota 13:00 - 20:00
Pátek 14:00 - 20:00	Neděle 13:00 - 20:00

Aquacentrum Rýmařov

na Jesenické ulici

Otevírací doba:

Po - Pá 16.00 - 21.00, So - Ne + svátky 10.00 - 21.00

Děti do 3 let zdarma, zvýhodněné rodinné vstupné.

Vstupné pro seniory – věk snížen na 58 let.

Oslavenci mají v den narozenin vstup do aquacentra zdarma

(nutno doložit osobním dokladem).

Klienti VZP si mohou nechat proplatit permanentku do výše 500 Kč za osobu.

Každá třetí středa v měsíci je od 19 do 21 hodin vyhrazena v Aquacentru Slunce vyznavačům naturismu.

Diakonie ČCE, středisko v Rýmařově,

zve seniory k návštěvě **KAVÁRNIČEK** každé liché úterý v budově střediska na třídě Hrdinů 48 v Rýmařově.

Začátek vždy ve 13.30. Ukončení posezení 15.30-16.00.

Kdo není schopen dojet do kavárny, může využít odvoz v den setkání ve 13.30 od prodejny Hruška na ulici 1. máje.

Přijďte si za námi povykládat a naplánovat aktivity, které byste sami nepodnikli.

Bližší informace na čísle 554 211 294.

Termíny kavárniček v 2. pololetí 2014

(každý lichý týden v úterý):

18. 11., 2. 12. a 16. 12.

Srdečně zvou a těší se na vás zaměstnanci Diakonie ČCE

Informační středisko Rýmařov

Otevírací doba:

Pondělí - pátek: 9.00-12.00; 13.00-17.00

Sobota: 9.00-12.00; 13.00-16.00

Neděle: 13.00-16.00

Telefon: 554 212 381, email: info@rymarov.cz

Výrobky

ze sociálně terapeutické dílny Buřinka

Prodejní místa:

Sociálně terapeutická dílna Buřinka, Okružní 10, Rýmařov

Informační centrum Rýmařov, náměstí Míru 6, Rýmařov

Potravinny Lazarczyk, Opavská 24, Rýmařov

Městské muzeum a Galerie Octopus

MĚSTSKÉ MUZEUM RÝMAŘOV VÁS ZVE NA

PŘEDNÁŠKU
PANA
MGR. JIŘÍHO
KARLA

PŘEHLED ARCHEOLOGICKÝCH
VÝZKUMŮ NA RÝMAŘOVSKU
VE ČTVRTEK
13.11.2014
V 17 HODIN

v rámci aktuální výstavy
*Archeologické nálezy
z rýmařovského
náměstí,*
která v muzeu potrvá
do 30.11.2014

www.muzeumrymarov.cz, facebook: Městské muzeum Rýmařov

MUZEUM RÝMAŘOV

Akce probíhá v rámci projektu „Muzeum – kulturní křižovatka“ spolufinancovaného z fondu mikroprojektů Euroregionu Prahalad a městem Rýmařov.

CZ **PI** **C13/Cel3** 2007, 2013

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ / EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO PRZEMIA
PŘEDKLADATEL: HWAVEZ / PŘEDKLADATEL: HWAVEZ

ARCHEOLOGICKÉ NÁLEZY Z RÝMAŘOVSKÉHO NÁMĚSTÍ

VERNISÁŽ
29. 10. V 17 HODIN

zahraje
FREE JAZZ TRIO

29. 10. – 30. 11. 2014

www.muzeumrymarov.cz
facebook: Městské muzeum Rýmařov

Akce probíhá v rámci projektu „Muzeum – kulturní křižovatka“ spolufinancovaného z fondu mikroprojektů Euroregionu Prahalad a městem Rýmařov.

MUZEUM RÝMAŘOV

CZ **PI** **C13/Cel3** 2007, 2013

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ / EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO PRZEMIA
PŘEDKLADATEL: HWAVEZ / PŘEDKLADATEL: HWAVEZ

Archeologické nálezy z rýmařovského náměstí v muzeu

Ve středu 29. října byla v muzeu zahájena nová výstava, která je prostě a výstižně nazvána „Archeologické nálezy z rýmařovského náměstí“. Jejího uvedení se ujal Mgr. Jiří Karel, přední znalec rýmařovské historie a archeologie. Nastínil průběh archeologického výzkumu na náměstí a přiblížil občas tvrdý život archeologů, na jejichž hlavy se snáší nejen dešťové kapky, ale často i nadávky lidí, kteří se k historii a kultuře staví se značnou ignorací. Nezapomněl

také vyzdvihnout práci, kterou zde odvedl vedoucí výzkumu Mgr. Marek Kiecoň z Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Ostravě, jenž nám pomáhal při přípravě výstavy. Slavnostní zahájení doplnila hudba olomouckého Free Jazz Tria, které se v Rýmařově představilo již v září v rámci Dnů evropského dědictví. Perličkou je, že dva ze tří středěčních vystupujících taktéž zasvětili svůj život archeologii.

Jak bylo zmíněno výše, nová vý-

Free Jazz Trio

stava se týká archeologického výzkumu, který proběhl v loňském roce v rámci rekonstrukce náměstí. Náplní výstavy nejsou jen samotné fyzické artefakty vyzvednuté při výzkumu, ale také fotografická a kresebná dokumentace archeologických situací a jejich předběžná interpretace. Prostor malého sálu Galerie Octopus je věnován především částečně prozkoumanému dřevohliněnému domu, který se nacházel na dnešní Radniční ulici a který respektoval původní, dnes již neexistující uliční linii.

Tento dům je datován od 13. do přelomu 14./15. století a potvrzuje tak dosavadní archeologické bádání, které počátky města klade někdy do 70. let 13. století. Na tento požárem zničený dům navazují kamenné základy mladší stavby a také zajímavý objev v jedné z jam pro zasazení sloupu. Zde byla uložena celá nádoba, kterou bychom mohli považovat za základovou oběť (ty sloužily k ochraně domu, zajištění dostatku a spokojenosti obyvatel) a která je zde taktéž vystavena. Zajímavé jsou i fotografie

z průběhu výzkumu domu, na nichž můžeme zřetelně vidět jednotlivé stratigrafické vrstvy včetně výrazných požárových. Další část prostoru malého sálu je věnována keramice a repliky středověkých nádob si zde návštěv-

níci mohou také vzít do ruky. Velký sál Galerie Octopus je věnován ostatním nálezům. Návštěvníci si mohou prohlédnout dokumentaci dlažeb, které se na náměstí nacházely v několika vrstvách už od středověku. Zají-

mavá je také dvouvrstvá kamenná cesta, která dříve vedla náměstím podél jižní strany radnice a tvořila hlavní komunikační trasu a spojnicí Horní a Dolní městské brány. Zajímavostí je také precizně provedený kamenný kanálek, který nejspíše odváděl vodu z prostoru náměstí, nebo základy jedné ze dvou kašen, které na náměstí stály ještě na počátku 20. století. Z nalezených předmětů jistě zaujme pravěký sekeromlat, který vznikl dávno před naším letopočtem a do prostoru náměstí se dostal druhotně, snad s dalšími valouny využitými k dlažbě, snad ho někdo ve středověku našel na poli a přinesl domů. Vystaveny

jsou také podkovy, které se našly na dlažbě náměstí, mince, prstýnek nebo třeba stilus (starý psací nástroj). Za zmínku stojí také množství zdobené keramiky, která tvoří největší soubor nálezů a představuje jeden z nejlepších datovacích materiálů.

Výstava „Archeologické nálezy z rýmařovského náměstí“ vznikla v rámci projektu „Muzeum – kulturní křižovatka“, který je spolufinancován z fondu mikroprojektů Euroregionu Praděd a městem Rýmařov. Výstavu bude možné zhlédnout v Městském muzeu Rýmařov do 30. listopadu.

Mgr. Petra Malá,
Městské muzeum Rýmařov

Galerie Octopus

Listopad	29. 10. – 30. 11.	Archeologické nálezy z rýmařovského náměstí	Archeologie	Muzeum
Prosinec	4. 12. – 31. 12.	V. Míčková – Dalimilova kronika	Gobelíny	Muzeum

Galerie Pranýř

Listopad	29. 10. – 30. 11.	Archeologické nálezy z rýmařovského náměstí	Archeologie	Muzeum
Prosinec	4. 12. – 31. 12.	Cyklos výstav „Z muzejního depozitáře“: Mapy	Mapy	Muzeum

Exponát měsíce

Listopad: Renesanční malovaná keramika

V mladší fázi osídlení rýmařovského Hrádku v 16. a 17. století zde existovala dílna hrnčáře. Mezi jeho výrobky, klasickou kuchyňskou či kamnářskou keramikou, můžeme nalézt také kvalitně pálenou a následně zdobenou tzv. mezomajoliku. Tu představují bohatě malované nádoby; jde především o talíře různých velikostí, ale patří sem třeba i torza dvou džbánek.

Všechny talíře jsou zevnitř pokryty průhlednou glazurou. Podkladovou vrstvou maleb, kterou tvoří bílá engoba, pokrývají motivy vyvedené v tyrkysových, hnědých, zelenohnědých a světle modrých odstínech. Zdobení

tvoří šrafura, rostlinné motivy v podobě květů či listů, různé

girlandy či geometrické tvary v podobě teček, kroužků či čárek

a řada dalších. Obvodová výzdoba přechází v ústřední motiv na dně talíře. Těch se nedochovalo mnoho, nicméně můžeme rekonstruovat například ryby, typický náboženský symbol, nebo třeba skákajícího jelena.

Kolekci nejhezčích nálezů této keramiky můžete zhlédnout v archeologickém oddělení stálé expozice muzea v Rýmařově.

Foto a text: Mgr. Petra Malá,
Městské muzeum Rýmařov
(Literatura: Karel, J. - Novák, J. Barevná glazovaná keramika na Hrádku v Rýmařově. Informační zpravodaj členů sm. společnosti Čs. spol. archeologické při ČSAV, 1987.)

Z kapsáře tety Květy

Díky, děkujuem pekne...

Plně obsazený autobus zastavuje a přistoupí žena ve středním věku, rozhlédne se a už ví, že se neposadí. Tu vstane starý pán a uvolní své místo s milým úsměvem. Potom zavrávorá. Co je, stalo se vám něco? A ten galantní muž ze sebe vyrazí: Ta dáma mi poděkovala! Už každé malé dítě ví, že existují dvě kouzelná slovíčka, slůvko „děkuji“ a „prosím“. Umíme je používat? Musíme to umět ve správnou chvíli a správným způsobem. Učíme se tomu ještě dřív, než začneme mluvit. Nejprve pomoci gest, kdy batole přiloží dlaně k sobě, přidá k tomu možná prosebný pohled. Dospělí to už dovedou: „Podej mi, prosím tě, máslo z ledničky.“ „Díky.“ „Odnes prosím pytel s odpadky.“ „Díky za večeri, byla moc dobrá.“ „Prosím, rádo se stalo. To mám radost.“

Neprosíme a neděkujeme tak často, jak bychom kvůli dobrým vztahům s ostatními měli. Třeba jsme roztržití, přepracovaní, myslíme už na něco jiného, nechceme, nepřipadá nám to

vhodné a důležité? Jde o občasné zapomenutí? Má kamarádka Magda říká: „Můj manžel nikdy neprosí a neděkuje. On jenom žádá. Pak jsem absolvovala první návštěvu v jeho rodině. Jeho otec se chová úplně stejně. Jenom rozkazuje a přikazuje. Jeho ženě to nevádí, asi si zvykla a přestala zdvořilost vyžadovat. Proto jsem vzala manžela na milost. Začala jsem s převýchovou, snažím se to dělat v legraci, jde to ztuhá, ale jde.“

Člověk, který děkuje ostatním a děkovat umí, má obvykle mnohem lepší mezilidské vztahy, pocit vnitřního štěstí a celkovou harmonii. A taky schopnost pokory.

Jestliže chceme někomu poděkovat, ať je to za cokoli, udělejme to, překonejme ostych, třeba by najednou nebylo komu poděkovat. Třeba otcí, který vám pomohl v obtížné situaci, partnerce, která vám po velké krizi dala druhou šanci; že je ten druhý na vás milý, když ostatní ukázali záda, že jste se od něj hodně naučili, že pomohl s výchovou dětí.

Děkujte, jsou totiž i odchody bez návratů... Jak je tomu ve světě? Ve Francii se děkuje hodně a pak následuje: „Není zač, za nic, s radostí apod.“ V Japonsku reagují se slovy „toto je pouze symbol mé vděčnosti“ a děkuje se i při několika dalších setkáních. Ve Spojených státech vám po poděkování pokývnu hlavou nebo jednoduše zazní „hm“. Švédové poděkují pouze jednou, ale míru vděku tím nesnižují. A ještě se zastavme v Číně – tam je to pro nás poněkud vzdálené a nepochopitelné, je to slušně přirozené, jinak to přece nejde, nepatrně pouze pokývnutím hlavou, to plně postačí.

Podáš mi prosím ten poslední Horizont? – Jistě. Rád. – Děkuji. – Není zač. – S potěšením. – Díky. – Za málo. Rádo se stalo. – Bylo mi ctí a národním svátkem. – Děk. – Služebníček. – Poklona. – A příště zase. – Rukulíbám. – Dočetli jste až sem? Díky, díky, díky. – Říkám to nahlas. Si

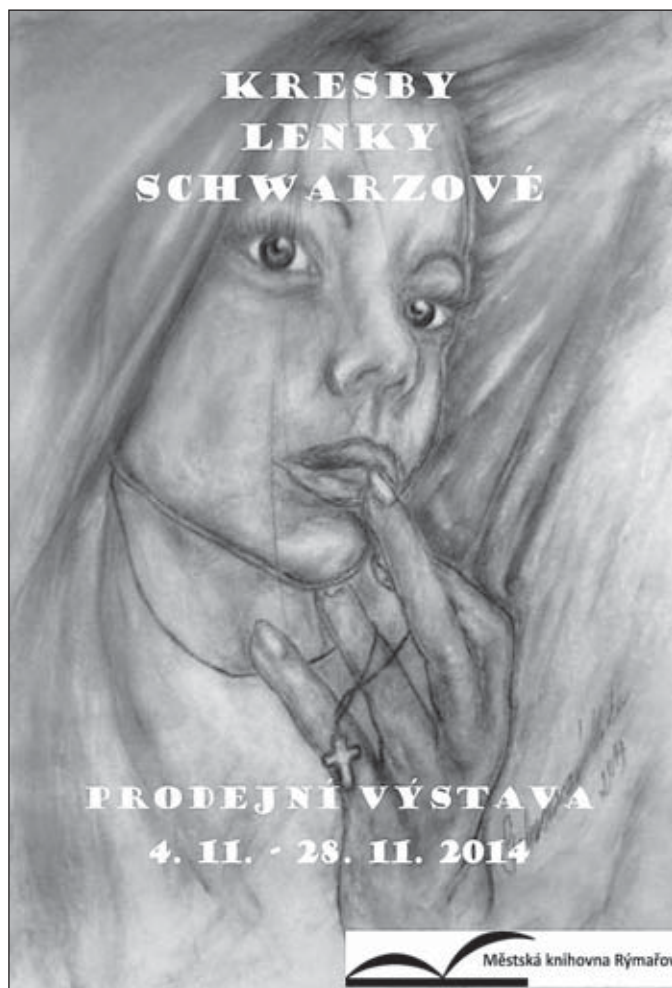

Městská knihovna Rýmařov
Besedy a výstavy v knihovně

listopad Lenka Švarcová výstava obrazů 3. – 29. října
 prosinec Vánoční výstava

Provozní doba knihovny

pondělí	9.00 – 17.00	úterý	9.00 – 17.00
středa	zavřeno	čtvrtek	9.00 – 17.00
pátek	9.00 – 17.00	sobota	8.00 – 11.00

Více na www.knihovnarymarov.cz

**Richard Pachman:
 Psaní je pozitivní posedlost**

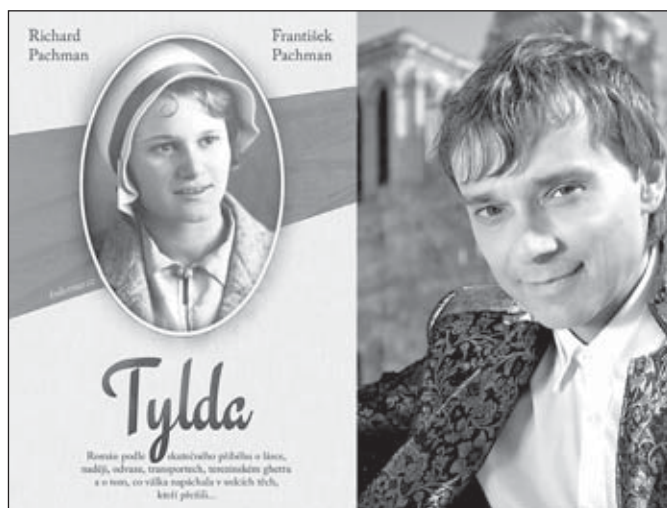
Skladatel, zpěvák a výtvarník Richard Pachman je příkladem toho, že spisovatelem se může stát kdokoliv kdykoliv. Tvrdí o sobě, že k psaní ho přivedl život – vlastní dramatická zkušenost a nakonec i pohnutý příběh jeho rodiny. K setkání s ním a se spoluautorem jeho šesté knihy *Tylida*, jeho otcem Františkem Pachmanem, pozvala rýmařovská knihovna čtenáře v pondělí 3. listopadu.

Na začátku byla nehoda, která Richarda Pachmana na šest měsíců vyřadila z běžného života, putování po nemocnicích, operace a pozvolné uzdravení. Svou zkušenost se poté rozhodl předat dalším, podobně postiženým lidem. Psaní bylo zároveň autoterapií. Vznikla autobiografická knížka *Jak chutná bolest* a o pár let později druhá, nazvaná *Jak chutná život*. Literární práce se pak už stala trvalou součástí jeho života. „*Psaní je pozitivní posedlost*,“ říká autor, a tak brzy následovaly dva historické romány – *Útes* a *Notre Dame*. V páté knize *Kdokoliv* se vrátil k autobiografickému pohledu a zpracoval svou osobní zkušenost se stalkingem, aby varoval, že jeho obětí se může v době moderních komunikačních technologií a s tím spojené ztráty soukromí stát každý z nás.

V zatím posledním románu *Tylida* (2014) obě polohy – autobiografickou a historickou – spojil. Zachytil v něm osudy své rodiny, především své babičky a prababičky, za holocaustu. K literárnímu zpracování skutečného příběhu předků jej opět přivedl impuls zvenčí. Myšlenka napsat román uzrála v době, kdy Pachmanův otec František začal sepisovat rodinnou kroniku, a také pod dojmem dokumentů Lukáše Přibyla *Zapomenuté transporty*. Vyprávění pamětnic, které přežily transport z Terezína do Estonska, se totiž dotklo i osudu Pachmanovy babičky Olgy, oběti hromadné popravy v Kalevi-Liiva 5. září 1942.

Autor románu se nesnaží sumarizovat a znovu opakovat známá fakta o holocaustu. Jak sám říká, počet vyhlazených Židů čítající 6 milionů lidí je nepředstavitelný. „*Ti lidé měli své příběhy. Seznamy popisují jen jména, neřeknou, kdo z nich byl houslový virtuóz, kdo rád pěstoval ředkvičky a kdo četl Kanta*,“ vysvětluje Richard Pachman. Ve své knize nabízí jeden z takových příběhů – mladé dvojice Františka a Tylidy, její maminky Olgy a teprve dvouletého syna Fanuly, jež byli rodiče po vyhlášení Norimberských zákonů nuceni ukrýt u příbuzných v Kojetíně. Právě na autentickém příkladu svých blízkých se Pachman pokusil vykreslit, co s člověkem udělá válka, ztráta základních práv a milovaných osob a zdůraznil přitom myšlenku, že sílu přežít nelidské běsnění dává jen humor a schopnost odpuštění.

Richard Pachman svůj pořad načasoval do dušičkového období, kdy většina lidí vzpomíná na zesnulé příbuzné a jejich vlastní příběhy. Autorské čtení, v němž se střídali s Františkem Pachmanem (oním malým Fanulou z románu *Tylida*), doprovodil i několika autorskými písněmi. ZN

Z okolních obcí a měst

Bernardini na mezinárodním festivalu v Limone di Garda

Jako dárek k dvacátému výročí založení si náš sbor Bernardini Břidličná nadělil cestu do Itálie na International festival of choirs and orchestras on Lake Garda. Předcházelo tomu mnoho plánování a zařizování, které nebylo jednoduché, ale dopadlo na jedničku. S blížícím se říjnem jsme se tak mohli těšit na nezapomenutelné zážitky.

Náš sbor se vydal na cestu 15. října večer z autobusového nádraží v Břidličné. Nechyběla dobrá nálada a pochopitelně spousta jídla a pití včetně výborného medovíni od Jany Jiříčné (tímto jí mockrát děkujeme). První menší zastávka byla v Olomouci, kde nastoupily poslední dvě členky sboru, a sestava jedoucí do Lago di Garda byla kompletní. Od té chvíle již našim skvělým pánům řidičům nic nebránilo v tom, aby nás bezpečně vezli vstříc novým zážitkům.

Ve čtvrtek 16. října jsme přijeli do překrásné Verony, kde jsme si mohli projít historické centrum města a navštívit nejznámější památky v čele s dominantou Verony - koloseem. Toto třetí největší koloseum na světě nás uchvátilo natolik, že jsme se osmělili a zazpívali si zde. Další z nezapomenutelných míst Verony – Casa di Giulietta – v nás zanechalo překrásné dojmy. Čas byl však neúspěšný a my museli pokračovat dál do Limone di Garda, kde se celý festival odehrával.

S příjezdem do města se nám naskytl neuvěřitelný pohled na nádherné rozlehlé jezero s impo-

zantními horami kolem. Po menším pátrání v úzkých uličkách jsme dorazili do hotelu Saturno, jenž se stal na následující čtyři dny naším domovem. Netřeba skrývat naše nadšení z ubytování, milého personálu, připravovaného jídla, ale především z překrásného výhledu z teras pokojů. Po ubytování se někteří

plní očekávání a nervozity na první velké vystoupení.

Večer zahájil Dechový orchestr ZUŠ Vladimíra Ambrose Prostějov, se kterým jsme si dovolili zazpívat píseň Škoda lásky. Po jeho velkolepém vystoupení přišla řada na nás - Bernardini Břidličná. Zazpívali jsme s velkým úspěchem naše

chestry z České republiky, Polska, Německa, Ruska, Itálie, Norska, Litvy a Maďarska. Bernardini se předvedli s písní I'm Gonna Sing a musíme říci, že měla velký úspěch. Po vystoupení posledního sboru jsme se vyhlídkovou procházkou vrátili zpět na hotel, kde nás čekala večeře a poté příjemný večer v kongresovém sálu při koncertování dalších sborů.

Nedělní ráno bylo ve znamení velkého loučení. Všem se nám Limone di Garda líbilo a nejradši bychom tam ještě pár dní zůstali. Abychom si zpáteční cestu a zasloužený výlet ještě více užili, zastavili jsme se za naší sólistkou Lenkou Kawa v Innsbrucku. Innsbruck je malebné, starobylé město, plné krásných uliček. Ani zde jsme neodolali a zazpívali si v katedrále sv. Jakuba. Jak se nám to povedlo, můžete posoudit sami na odkazu <http://bit.ly/1peFyeO>. Času ovšem nebylo nazbyt, a proto jsme se museli vydat na cestu domů. Jak jinak bychom však mohli cestovat než za doprovodu zpěvu a smíchu, který ustal až pár kilometrů před Břidličnou...

Celý výlet jsme prožili naplno, a to také díky sponzorům, kterým bychom rádi poděkovali – Město Břidličná, Odborový svaz KOVO Břidličná, Ondrášovka, a. s., Praha.

Věříme, že nás nejen naši sponzoři, ale hlavně fanoušci budou podporovat i nadále a že náš sbor bude moci fungovat minimálně dalších 20 let.

Za sbor
Bernardini Veronika Vašková

Foto: archiv sboru

z nás vydali prozkoumat městečko, jiní si po dlouhé cestě dopřáli raději odpočinek. Po vydatné čtyřhodové večeři jsme si za doprovodu kytar a piana zazpívali oblíbené písničky.

Páteční dopoledne jsme mohli využít k procházce k jezeru a k wellness radovánkám v hotelu. Náplní našeho výletu ovšem nebylo pouze poznávání nového, a proto jsme se po obědě sešli u piana a připravovali se na večerní koncert. Po rozezpívání jsme se přesunuli do sálu, kde nás čekala poslední zkouška. Posilnění večeří jsme se vydali

největší hity - Vyšly ryby, Adiemus, Nella Fantasia, Stojí hruška a mnoho dalších. Nechyběly ani novinky v podobě Northern Lights či Mater dei. Po našem vystoupení následovaly sbory z Polska a Německa.

Sobotní ráno 18. října bylo ještě krásnější než to páteční. Část sboru se po snídani rozhodla pro výlet lodí, část se vydala nakupovat dárečky, přičemž si cestu zpestřila koupáním v jezeře.

Odpoledne jsme se již v plné sestavě zúčastnili koncertu na náměstí Garibaldi. Kromě našeho sboru zde vystoupily sbory a or-

Anděl pro lepší svět odletěl do opavského muzea

Ve čtvrtek 23. října byl ve Školičce základů umělecké práce pro děti z Malé Morávky při galerii U Štastných bobtailů předán další z Andělů pro lepší svět.

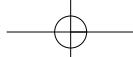
Majitelem anděla se tentokrát stalo Slezské zemské muzeum v Opavě. Cenu z rukou neaktivnějšího letošního řezbáře, třináctiletého Petra Pluhařka, převzala mluvčí této instituce Pavla Dluhoschová. „Ředitel muzea Antonín Šimčík si ceny dětí velmi váží. Vnímá ji jako ocenění práce všech minulých i současných generací muzejníků, kteří dvě stě let vytvářeli a stále vytvářejí historii nejstaršího veřejného muzea u nás. Seznámil se

i s činností Školičky základů umělecké práce v Malé Morávce a dětská dílka se mu moc líbila,“ uvedla Pavla Dluhoschová.

Třináctiletý řezbář Petr Pluhařik připustil, že anděl vyřezaný dětmi možná nedokáže zastavit všechny zlé skutky, které se ve světě dějí, ale měl by podle něj svým posláním působit na ostatní lidi a motivovat je k dobrým činům. Dřevořezbě se momentálně ve Školičce základů umělecké práce pro děti z Malé Morávky při galerii U Štastných bobtailů Heleny Vaculíkové věnuje spolu s ním čtrnáct žáků a dalších dvacet je zapsaných. Nejstarší řezbář-

Pavla Dluhoschová (vlevo) zastoupila ředitele Slezského zemského muzea v Opavě při přebírání anděla od Heleny Vaculíkové a Petra Pluhařka
Foto: Deník

ce Lucii Lesákové je čtrnáct let, nejmladší je teprve pětiletá Sofie Strouhalová.

Andělé pro lepší svět putují k významným osobnostem či institucím nejen v České republice. Dětská mírová cena je určena lidem s vysokým morálním kreditem, kteří jsou prospěšní ostatním či něco mimořádného dokázali, nebo institucím a organizacím, které pomáhají nebo chrání ze-

jména práva a svobodu lidí. Andělé putovali například k biskupu Františku Václavu Lobkowitzovi, dalajlámovi, českým vojákům v Afghánistánu, papeži (ten anděla nechal umístit v bazilice sv. Petra v Římě), Martě Kubišové, Václavu Klausovi, Barboře Špotákové, pražskému kardinálu Miloslavu Vlkovi, hasičům, profesoru Pirkovi, Věře Čáslavské, anglické královně, pa-

mátníkům v Terezíně, Osvětimi, Lidicích a Hrabyni, organizaci UNICEF, Lékařům bez hranic, záchranářům, kteří se podíleli na odklizení škod v USA po 11. září 2001, další andělé se chystají odletnout k norskému králi, Nobelovu výboru, siru Nicholasi Wintonovi a dalším.

„Byl jsem při předávání několika Andělů pro lepší svět i mimo Malou Morávku. Líbí se mi, že si

lidé naší práce váží a berou nás opravdu vážně. Máme možnost seznámit se s výjimečnými, moudrými, čestnými a statečnými lidmi. Nejraději mám desátníka Lukáše Hirku, je příkladem vojenské cti, osobní statečnosti a vytrvalosti, neboť od prahu smrti dokázal ujit velkou cestu ke znovuzkříšení své lidské důstojnosti po těžkém zranění v Lógaru,“ dodal na závěr mladý řezbář Petr Pluhařík. JiKo

Rozhovor s Karlem Kavkou: o bohyních na Žitkové a vodní elektrárně ve Velké Štáhli

Když přede dvěma lety vyšla próza Kateřiny Tučkové *Žitkovské bohyně*, vzbudila velký zájem (získala mj. Cenu Josefa Škvoreckého za rok 2012 a Magnesii literu za rok 2013). Nebyla první knihou, která zachytila fenomén svérázných vědem, léčitelů, neboli bohyní, z Kopanic u moravsko-slovenského pomezí (např. publikace novináře Jiřího Jílka *Žitkovské bohyně*, 2005), nicméně románové zpracování přitáhlo k tématu skutečně širokou pozornost, přesahující obec čtenářů regionálních a etnografických studií. Strhující příběh žen z obce Žitkové, praktikujících lidovou magii a pronásledovaných lidskou závistí i totalitní mocí, vznikl na základě osudů skutečných osob.

Jejich vědomosti a léčitelské schopnosti se vytrácejí s tím, jak vymírají jejich nositelky. Krajina osamělých stavení rozházených po kopcích si však uchovává zvláštní atmosféru dodnes a moudrost jejích obyvatel přetrvává alespoň ve stopách.

Jedny vedou až k nám, do Velké Štáhle, kde od roku 1949 žije Karel Kavka. Na Žitkové se narodil a strávil v ní rané dětství. Jeho maminka ovládala léčitelské umění a něco ze svých znalostí předala i jemu. Pan Kavka po svých rodičích převzal hospodářství a dodnes tu žije soběstačně a v souladu s přírodou. Pěstuje zeleninu, včelaří, peče domácí chleba, sbírá bylinky, i elektřinu vyrábí ekologicky. Ve svých pětá-

desátiletých letech se stále vzdělává, překládá z němčiny, učí se anglicky a pracovat s počítačem a jako věřící člověk žije i duchovním životem. O vzpomínkách

na Žitkovou, o bohyních, ale třeba i o staré německé vodní elektrárně, o kterou se Karel Kavka stará, jsme si povídali v následujícím rozhovoru.

rozhovor

Narodil jste se na Žitkové. Jak si na to místo vzpomínáte?

Jako místo narození mám uveden Pitín, ale vlastně je to ještě Žitková. Narodil jsem se na Hromnice v roce 1939, ale v rodném listě mám zapsáno až 12. února. Když jsem se maminky ptal, proč mě zapsali až o deset dní později, řekla mi: *Vieš, jaké byly snahy?*

Bydleli jsme v domku s jednou malou obytnou místností. Neměli jsme vodovod ani elektřinu, pod-

laha byla hliněná. Nejbližší obchod byl dobrou hodinu pěšky daleko. Prožil jsem na Žitkové válku, po lesích byli partyzáni. V srpnu 1944, byly zrovna žně, páslí jsme krávy a nad námi se odehrál vzdušný souboj mezi německými stíhačkami a americkými bombardéry. Ale my děti jsme si válku moc nepřipouštěli.

Mamka byla sama se šesti dětmi, otec byl na nucených pracích v Německu. Dnes už si nikdo neumí představit, jak to zvládla.

Když jsem měl čtyři roky, dostali jsme se sestrou oboustranný zápal plic. Maminka zavolala doktora, ale tehdy ještě nebyl penicilin, takže nás nakonec vyléčila sama. Babky na Žitkové pomáhaly, poradily, co děcku dát. Doktor tehdy řekl, že jestli přežijeme, tak nám můžou postavit kapličku.

K doktorům se chodilo velice málo. Nepamatuju si, že by nás s chřipkou nebo něčím podobným maminka vodila k doktorovi. Uvařil se čaj, lipový květ, černý bez, malinové a jahodové listí, tužebník na snížení teploty. K doktorovi se muselo, jen když bylo něco potlučené.

Patřila vaše maminka mezi bohyně?

Ne, to ne. Ale měla léčitelské schopnosti. Když třeba opatrovala dobytek na statku nebo v JZD a přišel zvěrolékař, tak říkal: *Paní Kavková, vy mě nepotřebujete, já se k vám půjdu učit.* Léčitelské nadání po ní zdědily i moje sestry, nejstarší Františka a nejmladší Anežka.

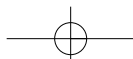
Kde se to maminka naučila?

Něco se naučila od svého tatínka, který byl na vojně u felčarů, a když se vrátil z války, léčil i na Žitkové. Maminka to měla asi taky v sobě. Jmenovala se Marie Mikulková a narodila se v roce 1910. V roce 1914 odešel její tatínek na vojnu. Měla dvě sestry, Anežku, narozenou v roce 1912, a Kateřinu, které bylo šest neděl, když šel tatínek na vojnu. Maminka jim brzy potom umřela. Protože zůstaly jako sirotci samy v chalupě, ženské z Žitkové se o ně a o dobytek staraly. Zažily si tehdy kruté mládí. Když se v roce 1918 děda z vojny vrátil, tak se znovu oženil a vzal si sestru mého tatínka. Tomu bylo tehdy devět let, byl nejmladší ze sourozenců Kavkových. Dědovi se pak narodilo dalších sedm dětí.

Učila některá z žitkovských bohyní vaši maminku?

Na Žitkové žila bylinkářka, které se říkalo Lena Hajova. A ta maminku přemlouvala, že ji bude učit léčit bylinkami. Na Žitkové se tomu říká bohovat.

Bohuje se ještě na Žitkové?

Pokud vím, tak ne. Poslední, Marina se jmenovala, už umřela, a zůstala jen jedna na slovenské straně.

Žije na Žitkové někdo z vaší rodiny?

Stabilně tam žije jedna moje sestřenice. K té se vždycky zastavíme, když tam jedeme. Dovolit si tam nepřijít, to by vůbec nešlo. Když se sejde rodina, mluví se žitkovsky.

Proč jste z Žitkové odešli?

Otec chtěl hospodařit. Na Žitkové měl dva a půl, možná tři hektary pole a uživit šest dětí s takovou nešlo. V roce 1945 jsme se odstěhovali do Podhradí, které leží asi dva kilometry od místa, kde vytéká Dyje z Rakouska. Ale protože jsme jako děcka byli darebáci, neuměli jsme plavat a pásali jsme krávy na břehu Dyje, mamka se bála, že se utopíme, a tak jsme šli do hor. V roce 1946 jsme odešli do Frýdlantu nad Moravicí neboli Břidličné a odtud v roce 1949 do Štáhle na tento selský dvůr. Před námi tu žili Malovaní. Těm se ale v náhoně utopila holčička, a tak tu nechtěli být. Měli pole hned vedle našeho, tak se spolu sedláci domluvili a přestěhovali jsme se sem. Měli jsme tehdy 23 hektarů i s nuceným nájmem a v Břidličné bylo asi 15 hektarů, dohromady to bylo skoro 40 hektarů polí. Jeden rok jsme tak sklízeli frýdlantské a k tomu štáhlenské pole.

Jak se vám žilo ve Štáhli?

Dneska maminka ráno dětem nachystá snídani, ony se ještě podívají na internet a jdou do školy. My jsme měli ráno chlívovou službu. Museli jsme poklidit a nakrmit dobytek. Kdo neměl chlívovou službu, musel odvézt mléko do sběrný. Pak jsme šli pěšky do Frýdlantu do školy. Měli jsme minimálně šest krav, jalovice, telata, voly, dohromady

až 22 kusů dobytka. Kromě toho jsme chovali koně, prasata, slepice, husy, kachny, králíky. Tatínek sedlačil a v zimě vozil z lesa dřevo do Valšova na pilu. V lese byl zvyklý pracovat už od svých deseti let. Jako sedlák musel plnit nucené dodávky. Každý měl předepsané, kolik musí dodat státu. Pamatuju si ten poslední rok, že naši museli dodat 11 metráků hovězího, 11 metráků vepřového, asi 6,5 tisíce vajec, několik tisíc litrů mléka, 100 metráků zemáků, 20 metráků sena. Zkuste tolik vypěstovat. Mělo to tehdy zlikvidovat soukromníky. Když nedodali, sebrali jim, co zbylo, nebo je zavřeli. Rodiče tomu odolávali. Když jsem šel v roce 1958 na vojnu, ještě v JZD nebyli, ale když jsem se v roce 1960 vrátil, už byli v JZD.

Zůstal jste po škole doma na statku?

Tatínek chtěl, aby někdo zůstal sedlačit, ale já jsem se chtěl vyučit. Takže jsme se nepohodli. Bylo mi tehdy patnáct let. Šel jsem do Rýmařova na pracovní úřad a tam jsem se řekl, že se chci vyučit elektrikářem. Zeptali se mě, čím je můj tatínek, řekl jsem, že sedlákem ve Štáhli. A oni na to: Bohužel. Mohl jsem si vybrat, jestli budu zedníkem, horníkem nebo jít na zemědělskou školu učit se opravářem. Tak jsem si vybral zemědělskou školu. Ráno jsem se sbalil a tatínkovi natruc odjel do Čejkovic na jižní Moravu. Tam jsem byl tři měsíce. Domů jsem se vrátit nechtěl. Nakonec mě otec odvezl do Horního Benešova a tam jsem se vyučil opravářem zemědělských strojů. Po vyučení jsem nastoupil sem do STS a v roce 1967 jsem šel do Kovohutí. Oženil jsem se a odstěhoval do Rýmařova a na jaře 1969 do Břidličné.

Kdy jste se na rodinný statek ve

Štáhli vrátil?

Otec zemřel v roce 1980. Pak se sešla rodinná rada, co se statkem. Maminka odejít nechtěla, řekla: *Já nigdze něpojdzem, já tu budzem*. A tak musel někdo jít za ní do Štáhle. Sourozenci nechtěli, tak jsem se sem vrátil já a začal opravovat dům.

Máte v domě funkční vodní elektrárnu. Čemu původně sloužila a kdo ji postavil?

Patřila k lisovně oleje a strojírně Eduarda Löhnerta, kde se vyráběly mlátičky a lisy. Měl i slévárnu, která fungovala ještě v roce 1951. Turbína byla uvedena do provozu v listopadu 1915. Příští rok, až bude mít sto let, bych chtěl poslat její fotku do St. Poltenu, do Rakouska, kde byla vyrobena, aby viděli, že pořád funguje. Pohání ji voda z Moravice, vedená náhonem kolem našeho domu. O kus dál se vrací do řeky, takže jsme vlastně na ostrově. Když jsme se sem přistěhovali v roce 1949, dům fungoval pouze na stejnosměrný proud z této elektrárny. Nebyli jsme připojeni do veřejné sítě. V letech 1951-1952 si už soukromníci nesměli vyrábět elektřinu a my jsme byli další dva roky bez proudu, než nám dovolili se kabelem připojit do veřejné sítě. Četli a učili jsme při svíčkách nebo při petrolejové lampě.

Kdy jste se rozhodl elektrárnu zase provozovat?

V roce 1985 jsme se švagrem začali čistit náhon a opravovat turbínu. Trvalo nám to dva roky. Od roku 1987 je zase v provozu. Turbína pohání elektromotor a vyrábí elektřinu, kterou dodáváme do sítě.

Kolik elektřiny za rok vyrobí?

Je to hodně rozdílné, podle deštových roků. Dá se vyrobit od 50 tisíc do 100 tisíc kilowatt za rok. Jeden rok jsme ani 50 tisíc kilowatt nevyrobili a jiný rok se nám povedlo vyrobit 98 tisíc kilowatt. Teď je zrovna málo vody. Přes měsíc jsme stáli. Pokud nenaprší, tak bude elektrárna možná až do března zastavená. Náhon musí být pořád naplněný vodou, protože zároveň napájí rybník v Břidličné. V zimě, když zamrzne přívod a na stavidle se nachytá ledová tříšť, voda přestane téct. Pokud jede turbína, musím chytět nechtě v noci vyrazit ven a led rozbít. Na podzim do vody padá listí. Aby se listí a klacky nedostaly do turbíny, jsou na náhonu česla a u odpado-

vého stavidla mám vynález, takzvaný „odsuvník povrchového listí“. Každý klacíček, který se zachytí, na sebe chytá další větvičky a brání průtoku. U turbíny je namontovaný stěrač, aby se do ní nedostalo mokré listí a klacky, které by ji mohly rozbít. Listí, které se zachytí, vyvážíme a děláme z něj kompost.

Kromě elektrárny máte u domu ještě saunu. Co vás vedlo k tomu, že jste ji postavil?

Když nám zavřeli saunu v Břidličné, jezdili jsme s kamarády saunáři po okolí. Pak jsme si řekli, že si saunu uděláme tady. Sauna je na místě, kde byla původně chlebová pec a po jejím zbourání přípravná krmení pro prasata. Vedle byl kdysi prasečí chlívek. V únoru 1999 jsme začali bourat a za pár měsíců jsme se začali saunovat. S pomocí kamarádů, bez kterých by to nešlo, jsme ji zvelebili a místo chlívku udělali společenskou místnost s krbem. Slavíme tu narozeniny, Vánoce, Silvestra atd. Po sauně se chladíme v náhonu.

Když srovnáte Žitkovou a svůj život tady v Jeseníkách, liší se hodně, nebo najdete něco společného? V krajině, lidech, ve způsobu života...?

Žitková má zvláštní kouzlo, je tajuplná, všude jsou cítit duchovní síly, ale i něco zlého. Tamní krajina je na pohled velice krásná, ale kopce jsou tam mnohem prudší než tady. Lidé na Žitkové se všichni dobře znali, jako jedna rodina. Když jsme přišli do Velké Štáhle, byly tu rodiny odevšad. Sblížovali jsme se pomalu. Dnes už tu žijí lidé, kteří se tu narodili a jsou tady doma. Ve Štáhli je mezi lidmi střední generace velká soudržnost, často pořádají akce pro děti i dospělé. Společenský život ve Štáhli je bohatý.

Děkuji za rozhovor.

ZN

Náhon elektrárny

Obec Dolní Moravice vás srdečně zve na

I. ročník běhu do schodů na Vyhlídkovou věž

o pohár starosty obce Dolní Moravice
a
zabíjačkové hody
které připravila firma „U BÍNU“

**v sobotu 8. 11. 2014 od 10.00 hodin
v rekreačním areálu Nová Ves před
Vyhlídkovou věží**

pro sportovce ukončení letní sezóny fyzicky náročným, ale
zajímavým způsobem
(proposice závodů jsou na stránkách obce <http://www.obecdolnimoravice.estranky.cz/>)

pro všechny ostatní možnost ochutnání i nákupu vyhlášených
zabíjačkových specialit – ovar, polévka, koleno, klobásky,
tlačenka.....

pro závodníky a pro ty, co si koupí jakýkoliv
výrobek, zabíjačková polévka zdarma

POZVÁNKA

Obec Ryžoviště
ve spolupráci
s rodinou Švejcarovou
a Ing. Františkem Rechterikem
si vás dovolují pozvat na
**odhalení
pamětní desky**
při příležitosti
**220. výročí zajetí
generála Lafayettea v Ryžovišti**

Pamětní deska bude umístěna na Lafayetteově domě,
kde byl generál vězněn před transportem
zpět do Olomouce

Slavnostní odhalení pamětní desky se uskuteční
v sobotu 8. listopadu ve 13.30
u Lafayetteova domu, ulice Mučedníků 50, Ryžoviště

Pro odhalení pamětní desky proběhne v multifunkčním
domě výstava dobových fotografií a vyhodnocení
výtvarné soutěže žáků ze základní školy
pod názvem **Generál Lafayette**

Moravskoslezský kraj informuje

Kraj ocenil ekologické školy, úspěšné žáky a největší talenty středních škol

Celkem 73 škol, které se systematicky věnují oblasti životního prostředí, se letos přihlásilo do soutěže Ekologická škola v Moravskoslezském kraji. Kraj oceňuje školy bez rozdílu zřizovatele za mimořádné aktivity v oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty už sedmým rokem. Vítěze soutěže 30. října ocenila náměstkyně hejtmana Moravskoslezského kraje pro oblast školství Věra Palková spolu s náměstkem pro oblast životního prostředí Danielem Havlíkem a ředitelem krajského úřadu Tomášem Kotyzou.

Tři nejúspěšnější školy v kategoriích mateřské, základní a střední školy letos obdržely na pódiu Janáčkovy konzervatoře a Gym-

názia v Ostravě certifikát Ekologická škola v Moravskoslezském kraji a dárkové poukazy na nákup pracovních pomůcek, knižního zboží a experimentálního vybavení pro přírodovědné obory v hodnotě 25 tisíc korun. Další pět škol získalo referenční listy a dárkové poukazy na nákup knih za 5 tisíc korun. Do soutěže se za celou dobu trvání přihlásilo více než 500 škol a školských zařízení, v loňském roce podalo přihlášku 55 škol.

„Těší mě, že se zájem o soutěž každým rokem zvyšuje. Touto formou chceme podpořit a zviditelnit ekologické aktivity škol a školských zařízení včetně práce pedagogů – koordinátorů ekologické výchovy, se kterou je třeba začít

ZŠ Břidličná obdržela referenční list za mimořádné ekologické aktivity pro udržitelný rozvoj MS kraje. Ocenění převzal Miroslav Glacner.

už u malých dětí. Ty pak mohou předávat nabyté informace i svým sourozencům a rodičům,“ říká náměstkyně hejtmana MSK Věra Palková.

„Chtěl bych poděkovat všem pracovníkům škol, že vytvářejí pozitivní podmínky pro uskutečňování aktivit vedoucích k ochraně životního prostředí. Letos byla celá řada projektů zaměřena na monitoring kvality ovzduší, což je jedno z nejvíce sledovaných témat,“ sdělil náměstek hejtmana MSK Daniel Havlík.

Zástupci kraje ohodnotili také nejúspěšnější žáky středních škol v Moravskoslezském kraji, které oceňují již třináctým rokem za úspěchy v soutěžích a dalších mimoškolních aktivitách. V kategorii jednotlivců získalo certifikáty, dárkové poukazy na nákup knih i sportovního zboží a prezentační předměty kraje 25 nejúspěšnějších žáků, v kategorii školních týmů převzalo ocenění pět nejlepších kolektivů. Speciální ocenění obdržely čtyři výrazné mladé talenty a školní tým za úspěšnou re-

prezentaci kraje v mezinárodních kolech soutěží vyhlašovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

Z regionu Rýmařovska byl mezi jednotlivci oceněn **Matěj Rampula z Gymnázia a SOŠ Rýmařov**, velmi úspěšný reprezentant ve sportovní střelbě. Je dorosteneckým mistrem České republiky v disciplíně sportovní pistole

a rychlopalná vzduchová pistole, dorosteneckým vicemistrem České republiky v disciplíně olympijská rychlopalba a standardní vzduchová pistole a patří do juniorské reprezentace České republiky.

Certifikát ekologické školy v MSK v kategorii základních škol obdržela **ZŠ a MŠ Stará Ves** za aktivní přístup v oblasti ekologických aktivit a realizování ko-

munitních projektů, které podporují spolupráci s veřejností. Obec Stará Ves společně se školou a dalšími partnery realizovala v uplynulém školním roce projekt s názvem „Ekologická výchova, vzdělávání a osvěta ve Staré Vsi v roce 2014“, který byl podpořen Moravskoslezským krajem. Dalším realizovaným projektem je „Rychtářský potok ve Staré

Vsi“. Oba zmíněné projekty se vzájemně prolínají a doplňují, korespondují s ekologickými záměry ve vzdělávacích plánech školy a současně vtahují do hry i další zájemce všech věkových kategorií. Škola realizovala také projekt s názvem „Ekologická doprava“.

Fota a text: Bc. Petra Špornová, tisková mluvčí, odbor kancelář hejtmána kraje

Pozor na nekvalitní sociální služby - můžete přijít nejen o dávkou

Lidé, kteří užívají sociální služby, by si měli důkladně prověřit, kdo jim je poskytuje a zda k tomu má oprávnění. Kontrolou moravskoslezského krajského úřadu totiž v regionu opakovaně odhalili poskytování sociálních služeb bez registrace.

„Zjistili jsme, že jen za první pololetí letošního roku neoprávněně poskytovalo pobytové sociální služby šest subjektů. Je to nejen v rozporu s právními předpisy, ale znamená to také velké riziko pro uživatele,“ uvedl vedoucí odboru sociálních věcí krajského úřadu Daniel Rychlík.

Vysvětlil, že v této souvislosti může docházet k porušování lidských práv - omezování osobní svobody a zásahů do soukromí, není zachována lidská důstojnost. V zařízeních bez registrace se mnohdy nezohledňují individu-

ální potřeby klientů, je zanedbávána jejich bezpečnost, úkony potřebné k zajištění léčebného režimu poskytuje nekvalifikovaný personál. Nedostatečná je úroveň péče, stravování i ubytování.

Daniel Rychlík upozornil, že lidem, kteří žijí v neregistrovaných sociálních zařízeních, také hrozí, že přijdou o příspěvek na péči nebo budou muset vrátit již vyplacenou dávkou, pokud nebyla prokazatelně využita na zabezpečení potřebné péče oprávněnou osobou. „Potřebnou péči a sociální službu může totiž poskytovat pouze blízká osoba nebo asistent sociální péče či poskytovatel sociálních služeb, který je zapsán v registru poskytovatelů sociálních služeb. Také dětský domov a speciální lůžkové zdravotnické zařízení hospicového typu,“ upřesnil

Daniel Rychlík s tím, že v praxi mohou subjekty, které nemají potřebné oprávnění k poskytování sociálních služeb, vzbuzovat dojem, že jsou pouze ubytovacím zařízením poskytujícím ubytovací služby na základě živnostenského zákona.

„Může jít také o fyzické osoby, které nabízejí činnosti, jež svým charakterem a obsahem odpovídají sociální službě a péči. V obou případech může jít o skryté poskytování sociálních služeb v rozporu s platnými právními předpisy. Ubytovací zařízení nemají povinnost ani kompetence zajišťovat zdravotní péči nebo sociální služby,“ popsal Daniel Rychlík.

Doporučuje, aby si proto lidé vždy ověřili, zda je poskytovatel péče zaregistrován v Registru poskytovatelů sociálních služeb. Ten

je veřejně dostupný na webových stránkách iregistr.mpsv.cz. Informace o registrovaných poskytovatelích sociálních služeb je možné získat také u sociálních pracovníků obecních úřadů a Krajského úřadu Moravskoslezského kraje.

„Pokud se občan dostane do kontaktu se subjektem, který uvádí, že poskytuje sociální službu, a přitom nemá registraci, měl by se obrátit na sociální odbor krajského úřadu, abychom mohli zjednat nápravu. Problematikou se zabývá také veřejný ochránce práv. Na konkrétní případy upozorňuje na webových stránkách www.ochrance.cz,“ dodal Daniel Rychlík.

Ing. Pavlína Volná, referent vnějších a vnitřních vztahů, odbor kancelář hejtmána kraje

Jednotné přijímací zkoušky pro všechny střední školy s maturitou

Uchazeče o studium na středních školách s maturitou v devadesáti vzdělávacích institucích Moravskoslezského kraje čekají v příštím roce jednotné přijímací zkoušky. K pilotnímu projektu ministerstva školství se v kraji přihlásilo všech 78 středních škol, jejichž zřizovatelem je kraj, devět soukromých středních škol (z 35), dvě církevní a jedna střední škola zřizovaná obcí.

„Sjednocením testů přijímacích

řízení se zabývala Rada Moravskoslezského kraje. Ta ředitelům středních škol pro příští rok doporučila realizovat přijímací zkoušky s centrálně zadávanými testy,“ vysvětluje náměstkyně hejtmána kraje Věra Palková.

Pilotní využití jednotných testů je pro příští rok ministerstvem pouze doporučeno a jednotlivé školy k němu musí dát svůj souhlas. „Vzhledem k tomu, že s projektem souhlasilo vedení všech našich

78 středních škol, je evidentní, že kvalita vzdělávání je řediteli krajských škol považována za prioritu, stejně jako transparentnost a motivace žáků devátých tříd základních škol k přípravě na přijímací zkoušky,“ dodává Věra Palková.

Seznam přihlášených škol zveřejní v průběhu listopadu 2014 Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání (CERMAT) na stránkách www.cermat.cz. CERMAT,

kteří již několik let zajišťuje realizaci státní maturity, je zároveň organizačním garantem testování v rámci přijímacích zkoušek. Podrobnosti jednotného testování jsou zveřejněny na internetových stránkách Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy www.msmt.cz a také na stránkách CERMATu.

Bc. Petra Špornová, tisková mluvčí, odbor kancelář hejtmána kraje

Akce hradu Sovince

Letošní sezóna na hradě Sovinci skončila

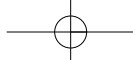
Akce Hofmistra závěr uzavřela další velice úspěšnou sezónou na hradě Sovinci. Návštěvnost této akce nám udělala obrovskou radost, protože pořadatelé nachystali kvalitní program pro opravdu všechny věkové skupiny. Vynikající brněnští šermíři *Taurus*, spolupracující s vyhlášeným mistrem šermu a choreografie Liborem Olšanem, předvedli bravurní ukázky šermu

v doslova tanečním rytmu. Děti i dospělí nadchlo divadlo *Já to jsem Vít Marčička* juniora. Úžasný humor a překrásné loutky strhly všechny přítomné do salv smíchu i dojetí.

Nechyběli tradiční sokolníci i pohádková babička, v expozicích probíhaly oblíbené veselé scénky a hradem se nesla příjemná vůně svařeného vína. Jedinou odlišností oproti minulým ro-

Podzimní hrad

kům tedy nakonec bylo to, že „zavíračka“ letos neproběhla ve sněhových kulisách.

Troufám si říct, že se letos vydařila celá sezóna. Návštěvnost Sovince se drží stále kolem 50 tisíc lidí, což je opravdu úspěch a my jsme za něj vděční. Letos o to více, že celé blízké i vzdálenější okolí Sovince je doslova sužováno systémem silničních objížďek a uzávěrek, které potrápí i zkušené místní, natož turisty z daleka.

Velkou radost nám udělalo natáčení pořadu Záhady Toma Wizzarda, který v listopadu zhlédnou diváci stanice Děčko, a především natáčení Dobrého rána s Českou televizí přímo na hradě Sovinci. Přípravy natáčení přinesly hodně práce a zařízení, nicméně výsledek stál za to a četné kladné ohlasy na tento pořad se k nám stále dostávají. Pokusili jsme se v tříhodinovém pořadu ukázat všechny tváře hradu, nejen víkendové šermířské akce, proto byl jednou z hlavních postav také sovinecký fotograf Jindřich Štreit a jeho studenti z Institutu tvůrčí fotografie v Opavě jako představitelé moderního umění na Sovinci. Promluvila zde také ředitelka Muzea v Bruntále, které hrad Sovinec spravuje, o mnoha opravách, jimiž hrad po požáru v roce 1945 prošel. Diváci měli možnost sledovat šikovného kuchaře s „hradními“ specialitami, sokolníky, historickou hudbu

Z natáčení Dobrého rána

a přece jen i ty nezbytné šermíře - hrad profesionálně reprezentovala skupina Adorea z Olomouce, jedni z nejoblíbenějších a nejlepších šermířů, kteří k nám jezdí. Úspěchem a pohazením pro oči i duši byla letošní výstava dřevěných plastik Jana Naše, místnost plná jeho létajících andělů byla opravdu překrásná.

A nemůžu nezpomenout na další z nákladných oprav – letos dostal novou střechu tzv. remter, dělová bašta z třicetileté války. Touto opravou se podařilo sjednotit střechy na hradě do jednotného tónu dřevěných šindelů. V současné době se rozvíjí oprava podzemní chodby v hradním příkopu a také část opevnění tamtéž, takže příští

rok se mohou návštěvníci těšit na nový, tzv. vojenský návštěvnícký okruh. Měl by vést právě hradním příkopem, ukáže vnější opevnění hradu z třicetileté války a zakončen bude na loni opravené baště Kočičí hlava. Bude to okruh adrenalinový a jako jediný na hradě nebude vhodný pro děti kvůli náročným přesunům a schodům. Provoz hradu se nicméně přizpůsobuje dětským návštěvníkům stále více. Režim prohlídek i akcí

je benevolentní, je možné zde strávit buď jen hodinku rychlou procházkou po hradě, nebo klidně celý den s piknikovým košem někde na trávníku.

Naším trendem pro příští sezónu je zachovat stávající kvalitu, pořádat víkendové akce a přivést na hrad nové účinkující, i když těch oblíbených se rozhodně zbavovat nebudeme.

Fota a text: Kateřina Jarmarová, kastelánka hradu Sovince

**Otevírací doba hradu Sovince:
Od listopadu do března pouze na objednávku
Ve dnech 26. - 30. prosince 2014
bude hrad otevřen od 9.00 do 16.00**

NAŠE LISTÁRNA

Poděkování Diakonii

Chtěla bych touto cestou poděkovat celému kolektivu Diakonie ČCE – střediska v Rýmařově za profesionální přístup a péči, kterou věnovali mému manželovi po celou dobu jeho dlouhé nemoci.

Božena Přecechtělová s rodinou

Názor a výzva – současný stav zdravotnictví

Vzhledem k neutěšenému stavu zdravotnictví v našem regionu oslovila základní organizace KSČM Rýmařov Všeobecnou zdravotní pojišťovnu (111) a Pojišťovnu Ministerstva vnitra (211), Agel, Krajský úřad Moravskoslezského kraje, ÚV KSČM a Ministerstvo zdravotnictví ČR s žádostí, aby tuto situaci řešili. Jde hlavně o zubaře, chirurgy, oční, obvodní lékaře a další. Všechno tu bylo i s nemocnicí, zaměstnáním, slušnou vlakovou i autobusovou dopravou. Kam se podělo to moudré plánování dopředu? Co fungovalo a bylo dobré, se promluvilo, ztratilo a dnes jsme bez lékařů a slušné dopravy. Populace stárne a lékaři nebudou. Hlavně dobří lékaři! Asi se jim tady málo platí, že se tu sotva ohřejí a utíkají jinam. Stávající léka-

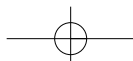
ři jsou buď v předdůchodovém věku nebo v důchodu a pomalu s praxí končí. Co bude dál? Jezdit za lékaři dále, na to už tady lidé nemají peníze, když se doplácí takové částky za léky. Lékařem se nestane nikdo hned po absolvování školy.

Zatím to vypadá tak, že poslední vlády, parlament i senát by chtěly na důchodcích, matkách samozhivitelkách, invalidech, nezaměstnaných a sociálních případech ušetřit, ale peníze se zřejmě ztratí v nenávratno. Televize a tisk ještě ke všemu ukazují, jak si v nové vládě rozdělují nehorázné peníze a odměny, ač pro republiku a lidi nic neudělali. Pro tohle není ve slovníku výraz, a máme ho bohatý. Pan prezident udělal gesto, ale ostatní si při státním dluhu rozdělují peníze našich prapra-

vnoucat. Při tomhle systému hospodaření to nemůže nikdo zaplatit, když denně narůstají nemalé částky a odvody daní zbohatlých a bohatých mizí v daňovém ráji mimo republiku. Seniorům se přidá bez ostychu 30 Kč k důchodu. Když je inflace, tak by měli dostat všichni stejně, a ne procentuálně z výše důchodu. Vždyť jsme Evropě pro smích, vlastně pro pláč. Banka nám klidně znehodnotila korunu a je hůř. Kdy už se budeme mít tak, jak slibovaly a slibují naše vlády, parlamentní strany, kterých stále přibývá?

Lidé, přikyvováním a nadáváním se pro nás nic nevyřeší. Tak už se probudte! Vždyť tolik nás žije na hranici chudoby. A platy zaměstnanců firem jsou sci-fi a drama.

Rostislav Kubis

odpověď ministerstva zdravotnictví ze dne 18. 8. 2014

Vážený pane Kubisi,
Ministerstvo zdravotnictví České republiky obdrželo 8. srpna 2014 Váš dopis, ve kterém jménem občanů regionu Rýmařovska vyjadřujete nespokojenost s personálním zabezpečením oblastí odbornými lékaři a dále se zdravotním systémem v České republice obecně. Dovolte mi poděkovat Vám za Váš podnět a zájem o zachování kvalitní zdravotní péče v rýmařovském regionu. Ujistíme Vás, že máme zásadní zájem o zajištění dostupnosti kvalitní péče pacientům ve všech regionech České republiky. V rámci spolupráce věcně příslušných odborů ministerstva zdravotnictví

s krajskými úřady vstoupíme v této věci v jednání s Krajským úřadem Moravskoslezského kraje a situaci prověříme.

Vlastní dostupnost zdravotních služeb hrazených z prostředků veřejného zdravotního pojištění podle odborů nebo služeb poskytovaných poskytovateli ambulancí a lůžkové péče garantují v souladu s platnou legislativou zdravotní pojišťovny, které jsou povinné zajistit jejich poskytování, včetně místní a časové dostupnosti zdravotních služeb.

Ministerstvo zdravotnictví není zřizovatelem většiny zdravotnických zařízení v regionu. Pokud máte konkrétní problém s dostupností

zdravotní péče, doporučujeme obrátit se přímo na Vaši zdravotní pojišťovnu. Obecné informace o poskytovatelích zdravotních služeb v regionu včetně kontaktů na odbor zdravotnictví naleznete na webových stránkách úřadu: <http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/zdr.html>.

Vážený pane Kubisi, děkujeme Vám za poskytnuté informace z oblastí Rýmařovska a zájem o řešení problematiky poskytování zdravotní péče v České republice a projevenou iniciativu v této věci.

*S pozdravem Mgr. Lenka Bohuslavová,
ředitelka odboru zdravotního dohledu*

odpověď 1. náměstkyně hejtmanky Moravskoslezského kraje JUDr. Josefa Babky ze dne 11. 9. 2014

Vážený pane Kubisi,
vždy si velmi vážím komunikace mezi občany Moravskoslezského kraje s politickou reprezentací, která vzešla z krajských voleb v roce 2012. Proto jsem si pozorně přečetl Váš dopis, který jsem obdržel a který se dotýká problematiky života na Rýmařovsku. Tento region jsem naposledy navštívil 24. června 2014 při příležitosti výjezdního zasedání Rady Moravskoslezského kraje, která se mimo svou běžnou agendu zabývala i problémy tohoto území, jak města Rýmařova, tak

širšího okolí. Musím říci, že s většinou myšlenek obsažených ve Vašem dopise souhlasím, a přestože jejich řešení je ve většině případů v rukou vlády a Parlamentu ČR, chceme jako vedení MSK být nápomocni zlepšení kvality života v postižených regionech. Život v regionech, jako je Váš, ale i Osoblažsko, Vítkovsko, Jablunkovsko, je v pozornosti kraje a snažíme se přesto, že řada věcí je na hranici ekonomické únosnosti, je v těchto regionech zachovat a podpořit. Je to oblast dopravy, sociálních věcí, školství i zdravotnictví. Jistě

Vás však nemusím přesvědčovat, že po výrazné devastaci území v době pravicových vlád a za daného společenského systému je to úkol nelehký a složitý.

Na uvedeném společném jednání s Radou města Rýmařova jsme se dostali na vzájemnou koordinaci kroků, které by napomohly alespoň částečně vyřešit problémy, o kterých mi píšete. Ještě jednou děkuji a přeji Vám pevné zdraví a štěstí.

*JUDr. Josef Babka,
1. náměstek hejtmanky kraje*

odpověď Všeobecné zdravotní pojišťovny ze dne 21. 10. 2014

Vážený pane Kubisi,
reaguji na Vaši výzvu občanům regionu Rýmařovska a sděluji, že ze strany VZP ČR je prostřednictvím uzavřených smluvních vztahů zajištěna zdravotní péče v rámci místní dostupnosti stanovené nařízením vlády

č. 307/2012 Sb. Bohužel věková struktura lékařů je v některých oborech (např. zubní lékařství) nepříznivá, vzdělávání především u praktických lékařů pro děti a dorost je složité a není v kompetenci VZP toto změnit. Můžeme Vás ujistit, že VZP ČR i nadále bude

usilovat o zajištění kvalitní a dostupné zdravotní péče v celém regionu, včetně Rýmařovska.

*S pozdravem Ing. Alena Kadlecová,
pověřená vedením oddělení správy smluv
Regionální pobočky Ostrava, pobočky pro
Moravskoslezský, Olomoucký a Zlínský kraj*

Občanský zákoník a jeho změny

V lednu 2014 nastala s účinností nového občanského zákoníku a dalších zákonů významná změna v oblasti soukromého práva. Naše redakce ve spolupráci s poradenskou společností P-team Rýmařov se sídlem v Jihlavě připravila seriál věnovaný novému občanskému zákoníku.

**Velké změny v rodinném právu – 6. díl
Dluhy jednoho z manželů**

Nový občanský zákoník (NOZ) přináší zásadní změny v chápání dluhů jednoho z manželů. Zatímco dosud byly součástí společného jmění závazky, jež za trvání manželství vznikly, nový občanský zákoník hovoří o dlužích převzatých, a to i takových, o kterých druhý manžel vůbec neví.

Klíčový rozdíl spočívá v tom, že NOZ do společného jmění zahrnuje pouze dluhy, které lze převzít, čili smluvně se zavázat k jejich splnění. Typickým příkladem může být půjčka od bankovního domu. Naopak tuto povahu nemají dluhy veřejnoprávní (například dluh na daních) nebo dluhy vznikající z porušení právní povinnosti (typicky povinnost nahradit způsobenou škodu), které podle NOZ do společného jmění nespádají. Příklad: Pan Novák koupí pro svého syna na splátky nový telefon. Při cestě domů pan Novák nabourá sousedovi vrata a zároveň poškodí telefon. Zatímco splátky za telefon budou s manželkou povinni hradit oba, dluh

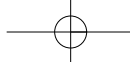
vůči sousedovi (povinnost zaplatit škodu na vratech) je povinen uhradit pouze pan Novák, a to v případě, že nebyl pojištěn.

Do společného jmění rovněž nepatří dluhy týkající se vylučného majetku jednoho z manželů v rozsahu, který přesahuje zisk z tohoto majetku. Příklad: Paní Nováková po rodičích zdědila byt, který nepojistila. Byt pronajímá a během manželství z pronájmu získala 200 tisíc korun, které spadají do společného jmění manželů. Kvůli povodním však byt musí zrekonstruovat. Náklady na opravy budou např. 300 tisíc korun. Dluh za rekonstrukci tedy spadá do společného jmění pouze do částky 200 tisíc a zbývajících 100 tisíc korun musí zaplatit paní Nováková sama.

Součástí společného jmění nebudou dluhy, které převzal jen jeden z manželů bez souhlasu druhého, aniž přitom šlo o obstarávání každodenních nebo běžných potřeb rodiny.

Vždy se bude posuzovat, zda jde o obstarávání běžných potřeb rodiny, zkoumat konkrétní finanční situace rodiny a přihlížet zejména k výši a četnosti výskytu takto vzniklých dluhů. Nejde třeba o běžnou záležitost rodiny, když otec často nakupuje drahou nepotřebnou elektroniku.

Další novinkou je posílení postavení manžela - nepodnikatele. Jestliže chce jeden z manželů část společného jmění, jehož hodnota přesahuje míru přiměřenou majetkovým poměrům manželů, použít k podnikání, je při prvním takovém použití nutný souhlas nepodnikajícího manžela. V případě, že nepodnikající manžel souhlas neudělí, může se domáhat neplatnosti takového jednání. Stejně pravidlo platí i v případě, že má být část společného jmění použita k nabytí podílu v obchodní společnosti. Souhlas ovšem nebude třeba v případě, že je k podnikání užít společný majetek bagatelní hodnoty. Je rozdíl,

zda je společný majetek použit ke kompletnímu vybavení kadeřnického salonu, nebo jen k zakoupení hřebenu. Příklad: Paní Nováková by si ráda založila kadeřnický salon. Když na to bude chtít použít společné fi-

nance, musí mít souhlas manžela. Takový souhlas ovšem nepotřebuje, pokud jí peníze darují rodiče a ze společných financí zakoupí pouze jeden hřeben. Příště se budeme věnovat specifikaci toho,

co spadá a co nespadá do společného jmění manželů dle nového občanského zákona.

Jiří Prášil,
poradenská společnost P-team

Užitečná informace

Je to hygienický obal, nebo ne?

Téměř každý spotřebitel dnes již ví, že může do 14 dnů od převzetí zboží odstoupit od kupní smlouvy uzavřené na dálku, například přes internet. Zákon však stanovuje různé výjimky. Jednou z nich je případ, kdy jde o zboží v uzavřeném obalu, který plní hygienickou funkci. Pokud jej z obalu vyjmete, zboží již není možné vrátit. Někteří obchodníci tuto výjimku zneužívají.

Také vám prodávající odmítl uznat odstoupení od smlouvy s poukazem na hygienické důvody, protože jste zboží vyňali z obalu? Jde o oblíbený trik obchodníků, jak vás připravit o vaše práva. Ve skutečnosti se zákonná výjimka zdaleka netýká každého zboží v uzavřeném obalu.

„Spotřebitel má ze zákona nárok ověřit si vlastnosti a funkčnost dodaného zboží. Znamená to, že zboží může nejenom vybalit, ale i vyzkoušet. Omezení, kdy nelze uplatnit právo na odstoupení od smlouvy, je dáno zákonem. Protože představuje výjimku z obecného pravidla, mělo by být vykládáno co nejužší,“ říká Lukáš Zelený, vedoucí právního oddělení dTestu.

V dnešní době se téměř vše prodává v nějakém, třeba i pevně uzavřeném, obalu. Tato skutečnost sama o sobě neznamená, že v případě jeho otevření automaticky ztrácíte právo na odstoupení od smlouvy. Ze smyslu zákonných výjimek si lze pod pojmem „uzavřený obal“ představit zapečetěný či utěsněný obal

nebo fólii, které plní zejména funkci hygienického obalu. Znemožňují volné vybalení zboží, aby nedošlo k jeho poškození nebo znehodnocení.

„Pokud vám prodávající odmítne uznat odstoupení od smlouvy z hygienických důvodů například při koupi oblečení nebo jiného zboží, které si lze běžně vyzkoušet i v kamenné prodejně, nenechte se odradit a na odstoupení trvejte. Tento argument je naopak oprávněný v případě některých kosmetických výrobků nebo erotických pomůcek,“ uvádí Lukáš Zelený. V případě této zákonné výjimky totiž musí k podmínce uzavřeného obalu dále přistoupit okolnost, že zboží není možné vrátit po jeho vynětí z obalu z hygienických důvodů. Zboží v tzv. hygienickém obalu nelze vrátit nikoliv z důvodu, že bylo pouze vybaleno a mohlo dojít či došlo k jeho použití, ale musí pro to existovat skutečné hygienické důvody nebo důvody ochrany zdraví.

Vanda Jarošová, Lukáš Zelený, dTest

Víte, u koho reklamovat?

Čeští spotřebitelé jsou mnohdy na pochybách, u koho mají uplatnit reklamaci. Prodávající odkazuje na servis a ten zase naopak. Nežádka se změní provozovatel e-shopu, ale přitom se to na vzhledu a názvu internetových stránek nijak neprojeví. Současný a dřívější provozovatel si pak spotřebitele přehazují jako horký brambor. Kdo je tedy povinen reklamaci přijmout a vyřídit?

„Reklamaci vždy uplatňujete u prodávajícího, který vám zboží prodal, protože to on za jeho bezvadnost odpovídá. Prodávající podle zákona musí přijmout reklamaci v kteréko-

li své prodejně se shodným sortimentem prodávaného zboží. V případě, že nemá takové obchodní prostory, můžete reklamaci směřovat na adresu jeho sídla nebo místa podnikání,“ shrnuje Lukáš Zelený, vedoucí právního oddělení dTestu.

Okruh míst, kam se můžete obrátit v případě záruční opravy, se může rozrůst o servisní pracoviště výrobce zboží. Tato informace však musí být uvedena v potvrzení o právech ze záruky. Pokyny prodávajícího kontaktovat určený servis musíte uposlechnout, pokud je servis v místě prodávajícího nebo jej máte blíže než prodejnu.

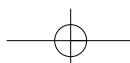
Stejně jako prodávající je i servis povinen vyřizovat reklamaci rychle, nejpozději v zákonné třicetidenní lhůtě. Nezapomínejte na to, že u servisu se můžete dožadovat pouze opravy vadného zboží. Nedá-li se vada odstranit, servis vám zpravidla vystaví potvrzení o neodstranitelné vadě pro prodávajícího. Práva na výměnu, slevu či odstoupení od smlouvy s požadavkem na vrácení kupní ceny se můžete dožadovat jedině u prodávajícího. To platí i pro náhradu účelně vynaložených nákladů, kte-

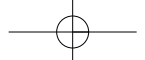
ré v souvislosti s reklamací vznikly, například poštovního či cestovního.

Lidé bývají často zaskočení v případech, kdy obchod změní provozovatele. Internetový obchod či kamenná prodejna mohou vypadat stále tak, jako když jste tam zboží kupovali, mohou mít shodný sortiment, třeba i název. Nemusí to však znamenat, že u daného provozovatele e-shopu či v dané prodejně můžete uplatnit reklamaci. Vždy záleží na osobě, která je uvedena v kupním dokladu. Internetový obchod může koupit a obchodní prostory pronajmout někdo jiný. „Pokud tomu tak je, nedělejte předčasné závěry o tom, že prodávající skončil s podnikáním a záruka skončila s ním. Podle identifikačního čísla si vyhledejte jeho aktuální adresu ve veřejných rejstřících,“ radí Lukáš Zelený.

Jestliže prodávající uzavřel provozovnu, sdělí vám adresu pro reklamace živnostenský úřad. Je totiž povinností prodávajícího tuto informaci při ukončení činnosti nahlásit, jakož i její případné změny po dobu čtyř let.

Vanda Jarošová, Lukáš Zelený, dTest

Soutěž Pozoruhodnosti Rýmařovska - 12. a 13. část

Omluva čtenářům

Redakce Rýmařovského horizontu se omlouvá čtenářům a zejména pozorným soutěžícím, kteří nás upozornili na to, že jsme ve vydání č. 17 a 19/2014 nedopatřením uveřejnili stejnou fotografii kříže. Nyní proto uvádíme správnou fotografii pro minulé číslo a zároveň novou pro 13. část naší soutěže. Děkujeme za pochopení.

Redakce RH

Pro letošní soutěž jsme zvolili téma křížů, případně dalších drobných sakrálních staveb. Většinou je vnímáme jako běžnou součást naší krajiny a málokdy se zamýšlíme nad jejich původem a příběhem. Zejména na našem území jsou kříže současnými obyvateli vesměs chápány jako danost, bez vazby na historické souvislosti a bez projevu úcty k životu a dílu lidí, kteří náš kraj před totální výměnou obyvatelstva po druhé světové válce obývali. Musíme považovat za štěstí, že se alespoň některé z křížů zachovaly.

Okopírované nebo vystřižené soutěžní kupóny zašlete na adresu redakce: Rýmařovský horizont, Okružní 10, 795 01 Rýmařov nebo je můžete vhodit do redakční schránky. Poslední soutěžní kupon č. 15 s fotografií vyjde v RH č. 23/2014 v pátek 19. prosince. Kupóny můžete zasílat jednotlivě nebo všechny najednou do uzávěrky 8. ledna 2015. Jména výherců budou uveřejněna v prvním lednovém vydání Rýmařovského horizontu 16. ledna 2015. Hodně štěstí v soutěži přeje redakce RH!

SOUTĚŽNÍ KUPON č. 12

Jméno a příjmení

.....

Adresa

.....

Telefon

.....

Místo, kde se objekt nachází

.....

.....

SOUTĚŽNÍ KUPON č. 13

Jméno a příjmení

.....

Adresa

.....

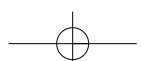
Telefon

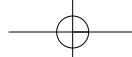
.....

Místo, kde se objekt nachází

.....

.....

Sport

Autokrošaři odjeli poslední závod sezóny

V sobotu 25. října se jel poslední, volný závod sezóny 2014. Byl to závod na jednu hodinu a dvě kola, který je specifický tím, že jezdec krouží hodinu a dvě kola po závodní trati. Ke slovu přichází důkladná příprava závodního vozu. Jezdci se ve voze mohou během závodu střídát. Z původního počtu přihlášených jezdců jich několik nepřišlo, to ovšem nemělo žádný vliv na kvalitu závodu. Částečně to zavinilo počasí. Závodu se též zúčastnil Miroslav Neuman, který obsadil 3. místo na mistrovství Evropy v divizi Tuning Car.

Závod byl zajímavý, zvláště v první polovině, kdy se ve vedení vystřídal několik jezdců. Během poslední čtvrt hodiny před časovým limitem vykristalizovala vedoucí skupina jezdců, která bojovala až do konce závodu. Obrovskou smůlu měla posádka Alfred Heinisch a Miroslav Neuman, kterým v poslední kole auto vypovědělo službu. I takový je motoristický sport. Hodinovku natáčela Česká televize, která z našeho závodu pořídila patnáctiminutový záznam pro pořad Sport v regionech ČT 4 sport (vysílal se ve čtvrtek 6. listopadu odpoledne).

Výsledky:

1. místo obsadil Václav Ciminga st. s vozem Opel, 2. místo Miroslav Šuba s vozem Ford a 3. místo Drahomír Zavadil s vozem Ford K. Tento jezdec ve voze s menším obsahem motoru jel velice rozvážnou a účelnou jízdou, a i když měl ztrátu několika kol, stačilo mu to na stupně vítězů. V motoristickém sportu totiž platí, že závod končí až odměnutím šachovnicového praporu.

Chci poděkovat všem jezdcům a divákům, kteří se závodu zúčastnili, i když počasí nebylo zrovna přívětivé. Dále chci poděkovat celému realizačnímu týmu a hlavně traťovým komisařům. *Jan Dohnal*

Fota: M. Škoda

Vítězové autokrosu převzali ocenění

V sobotu 1. listopadu se v restauraci Fortuna sešli účastníci seriálu Auto Lašák Hyundai cup Rýmařov 2014, aby zhodnotili uplynulou sezónu a převzali z rukou pořadatelů ceny pro vítěze jednotlivých divizí.

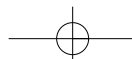
V divizi D3 – ženy byly oceněny čtyři závodnice: Nikola Slováková – Raškov (1. místo), Hana Skoumalová – Rýmařov (2. místo a zároveň nejstarší účastnice závodu), Pavlína Vlášková – Rýmařov (3. místo) a Jana Sitařová – Rýmařov (4. místo).

V divizi D1 bylo pořadí následující: František Zachara – Horní Město (1. místo), Dominik Křístek – Uničov (2. místo), Dušan Jenčke – Raškov (3. místo), Martin Harasím – Štěpánkovice (4. místo) a Zdeněk Kramář – Opava (5. místo).

Divizi D2 obsadili vítězové: Stanislav Salek – Rýmařov (1. místo), Jiří Rotter – Rýmařov (2. místo a zároveň nejstarší účastník závodu), Pavel Skoumal – Rýmařov (3. místo), Drahomír Zavadil – Šumvald (4. místo) a Vlastimil Strašík – Janovice (5. místo). *JiKo*

Dorostenci zvítězili nad Budišovem i Odrami

V neděli 26. října sehrála dorostenecká Jiskra Rýmařov další mistrovské utkání, tentokrát na hřišti TJ Spartak Budišov nad Budišovkou. Skóre otevřeli hosté ve 34. minutě, kdy byl nařízen pokutový kop za faul v pokutovém území na našeho Dana Kopečka. K penaltě se postavil náš exekutor Vojtěch Cabák a nedal brankáři šanci. Do poločasu už gól nepadl, a tak šla Jiskra do šaten s jednobrankovým náskokem.

Domácím se ve druhém poločase podařilo srovnat na 1:1 po brejku domácího útočníka. Rýmařovu vrátil vedení opět Cabák, když mu Dan Kopeček hlavou přihrál míč. Domácí se ještě snažili o vyrovnání, ale na výsledku se už nic nezměnilo. Budišov – Rýmařov 1:2.

Tento zápas byl asi nejtěžší, jaký jsme doposud odehráli. Budišov dobře bránil a vytvářel si dost

šancí i směrem dopředu. Kdybych nevěděl, že jsou v tabulce poslední, tak bych tomu nevěřil, podali sympatický výkon. Naši kluci ale byli přece jen o něco bojovnější a zaslouženě vyhráli.

Sestava: Kubját – Raušer (55' Seifert), Skrutek, Cabák, Pavel Kopeček, Kováč, Sudek (46' Urbánek), Vajdíček, Zifčák, Tomeček (78' Snášel), Dan Kopeček (72' Nebes).

V sobotu 1. listopadu sehrála dorostenecká Jiskra mistrovské utkání krajské soutěže na své půdě s týmem TJ Odry. Od začátku utkání bylo k vidění mnoho šancí na obou stranách, ale skóre se otevřelo až ve 35. minutě gólem domácího Cabáka po nahrávce Vajdíčka. Ve 41. minutě zvýšil na 2:0 pro Rýmařov Tomeček, kterému poslal nahrávku Cabák. Do konce poločasu se už skóre nezměnilo, a tak šli naši dorostenci

do kabin s dvoubrankovým vedením.

V druhé půli se v 52. minutě prosadil Dan Kopeček po přihrávce Sudka a o pět minut později zvyšoval už na 4:0 agilní Cabák, když zužitkoval nahrávku od Kováče. V 61. minutě přidal pátý gól Tomeček po nahrávce Dana Kopečka. V 63. minutě se k volnému míči dostal jako první Dan Kopeček a propálil vše, co mu stálo v cestě. Na konečných 7:0 zvýšil Matěj Skrutek.

S týmem Oder máme za poslední čtyři sezóny zápornou bilanci. Kromě jednoho zápasu, kdy jsme

na jejich půdě remizovali, jsme všechny zápasy prohráli, a proto jsem moc rád, že nám zápas vyšel a konečně jsme je porazili. Kluci hráli jako vždy s velkou chutí a hráli až do konce. Měli jsme možnost si vyzkoušet i dva hráče z žáků, Tomáše Nebese a Jakuba Sekaninu. Oba dvakrát ohrozili branku soupeře.

Sestava: Kubját – Kopeček Pavel, Skrutek, Zifčák, Sudek (65' Sekanina), Urbánek (68' Nebes), Vajdíček, Cabák, Kováč, Tomeček (75' Lašák), Dan Kopeček (70' Snášel).

Fota a text: Tomáš Durna, trenér

Organizace a spolky

POZVÁNKA

**Občanské sdružení Staré Sovinecko
pořádá**

20. listopadu v 17 hodin

v sále obecního úřadu v Dolní Moravici

besedu na téma

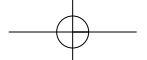
ŘÁD NĚMECKÝCH RYTÍŘŮ

přednáší: PhDr. Tomáš Niesner

Vstupné dobrovolné

www.staresovinecko.cz

HOCKEY STORM
 prodej hokejové výstroje
 Nabízíme výdej zboží
 každý měsíc v Rýmařově.
 info@hockeystorm.cz

Tel.:
730 963 386
 www.hockeystorm.cz

- Zasklívání balkonů
- Zimní zahrady
- Plastová okna a dveře

I-nova CZ, s.r.o.,
 Harrachov 10,
 Rýmařov
 tel. 605 778 117
 www.i-nova.cz

PrVoBAL® VÝROBA OBALOVÉHO MATERIÁLU
 VELKOOBCHOD
 MALOOBCHOD

OTEVÍRACÍ DOBA
 PO – PÁ 7:30 – 12:00 13:00 – 16:30
 SOBOTA 8:00 – 10:00
 NEDĚLE ZAVŘENO

OBALOVÝ MATERIÁL (global, fresh fólie, atd.)
SPOTŘEBNÍ ZBOŽÍ PRO RESTAURACE
HYGIENICKÉ A ČISTÍCÍ POTŘEBY
ŠIROKÝ SORTIMENT – KOLEKCE SVÍČEK
A UBROUSKŮ

PROVOZOVNA:
 Štrálecká 1145/8, 795 01 Rýmařov
 +420 603 301 743, prvobal@seznam.cz, www.prvobal.cz

SECOND HAND
U KULTURNÍHO DOMU
 Třída Hrdinů 599/12 Rýmařov

!! NOVÁ OTEVÍRACÍ DOBA !!

OTEVŘENO:
PO-PÁ
 8-11.30 12-16 hod
SO-každá poslední v měsíci
 8.30-11 hod

SORTIMENT ZBOŽÍ: KABELKY, SPODNÍ PRÁDLO, ŽUPANY, DĚTSKÉ OBLEČENÍ, PYŽAMA, ŠÁTKY, SVETRY, TEPLÁKY...

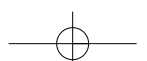
Soukromá řádková inzerce

Prodám soubor čtyřiapadesáti mysliveckých trofejí – v celku nebo jednotlivé kusy. Informace o ceně a seznamu trofejí na tel. kontaktu: 737 554 269.

SOUKROMÁ ŘÁDKOVÁ INZERCE JEN ZA 10 KČ!

Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 254 370, http://www.rymarov.cz/mesto
Neoznačené foto: Redakce. **Uzávěrka dne:** 30. 10. 2014. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, případně úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. **Odpovědný redaktor:** Mgr. Jiří Konečný.
Redakční rada: Ing. Miloslav Marek, Bc. Leona Pleská, Mgr. Vladimír Stanzel, Mgr. Marek Bocián. **Adresa redakce:** Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 254 374, mobil: 732 102 489, e-mail: rymhor@seznam.cz. **Vyšlo dne:** 7. 11. 2014.
Příspěvky laskavě zaslejte nejpozději do 13. 11. 2014. Další číslo vyjde 21. 11. 2014. Grafická úprava novin: Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 23 00 27, e-mail: apro@iol.cz. Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017.
Cena 15 Kč

**Pily a foukače
se slevami až 4.300Kč**

Akce probíhá od 15. 9. do 29. 11. 2014

Markéta Slaměnková-STIHL
prodejna Malá Morávka 213
tel. 554 273 209 , 723 912 274
PO-PÁ 8-12 13-16.30

Motorest - pension Zastávka

si vás dovoluje pozvat na tradiční

Martinskou husu

ve dnech
**8. - 11. listopadu
2014**

Výborná pečená
husa a jiné speciality,
svatomartinské víno...

Rezervace stolů na tel.:
554 295 194
www.nazastavce.cz

PĚSTITELSKÁ PÁLENICE

www.palencesumvald.cz

Pavel Krestýn

Šumvald

- přijímá objednávky na pálení ovocných kvasů
- přijímá ovoce do společného kvasu
- pálíme již od 50 l
- nejnižší cena v okolí 225 Kč/La.a.
- změříme obsah zkvasitelných cukrů v kvasu a stupně prokvašení
- prodáváme kvasinky a enzymy k dokonalému vedení a prokvašení kvasu (až o 15% vyšší akl. a aromat. výnos)
- alko, nealko, točené pivo, udírna
- dětské hřiště

Tel.: 608 743 544

Společně na cestě k úsporám...

Vážení spoluobčané,

již dvě kola aukcí na výběr nejlevnějšího dodavatele elektrické energie a zemního plynu proběhly v Rýmařově pod záštitou zastupitelstva města.

Dokonce již ti z prvního kola, co se přihlásili viděli své úspory ve fakturách a nižších platbách za silovou část energií.

Nyní máte tuto možnost opět, neboť aukce probíhají pravidelně každý měsíc a je možné se v případě vašeho zájmu přihlásit na níže uvedený kontaktní telefon či email. Zároveň vám ráda zodpovím vaše případné dotazy.

Kontakt:

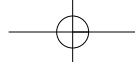
ING. ZDEŇKA VALOUCHOVÁ

Mobé: +420 776 776 844

E-mail: zdenka.valouchova@partnercentra.cz

partnercentra

www.partnercentra.cz

LÉKÁRNA AVION

Naturprodukt za výhodné ceny

MaxiMag 50 cps

Kapsle obsahující 375mg hořčiku s vitamínem B6, pouze jedna kapsle denně.

Původní cena:
~~288 Kč~~

Akční cena:
169 Kč

Doliva Intensivcreme

Intenzivní krém pro obličej a dekolť s obsahem vitamínu A a E pro každodenní péči o Vaši pokožku.

Původní cena:
~~308 Kč~~

Akční cena:
231 Kč

Feminhelp 56 tbl.

Knižka o inkontinenci ZDRAMA

Představuje kombinovaný přípravek bylinných extraktů a vitamínů sloužících k podpoře kontroly úniku moči.

Původní cena:
~~417 Kč~~

Akční cena:
313 Kč

Sypané čaje Tarlton

Tarlton zelené sypané čaje v dóze

Původní cena:
~~83 Kč~~

Akční cena:
73 Kč

Tarlton Earl Grey green tea

Původní cena:
~~79 Kč~~

Akční cena:
66 Kč

Tarlton Tea Infusions 6x 100 g

Směs šesti druhů zeleného čaje v praktickém kufříku.

Původní cena:
~~406 Kč~~

Akční cena:
379 Kč

Bylinková lékárna Megafyt - bylinky, které chutnají

Jednodruhové čaje pro každodenní použití

Původní cena:
~~42 Kč~~

Akční cena:
39 Kč

Čajové směsi

Původní cena:
~~49 Kč~~

Akční cena:
43 Kč

Využijte výhod zákaznické karty, která vám zaručí 30 Kč slevu na recept.*

Lékárna Avion

nám. Míru 216/3, Rýmařov
Tel.: 554 219 823
E-mail: avion@lekarnauhradeb.cz
www.lekarna-avion.cz
E-shop: www.best-lekarna.cz

Otevírací doba:

Po - Pá 8.00 - 12.00 12.30 - 16.30
So ZAVŘENO
Ne ZAVŘENO

Lékárna Avion

ZÁKAZNICKÁ KARTA

50 Kč slevy na recept

Lékárna Avion
nám. Míru 216/3
Rýmařov

Člen sdružení Moje Lékárna **mojeLékárna+**

